

PÉCSVÁRAD TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ ÉS INTEGRÁLT TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI STRATÉGIA

II. kötet:

Pécsvárad Város Képviselő-testülete 58/2015. (IX. 14.) számú
határozatával elfogadott

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

Projekt azonosító: DDOP-6.2.1/K-13-2014-0002

„Dél-Dunántúli Operatív Program - Fenntartható településfejlesztés
a kis- és középvárosokban – Integrált Településfejlesztési Stratégiák
kidolgozása”

2015.

Készítette:
Terra Stúdió Kft.
1034 Budapest, Szomolnok u. 14.

Terra Stúdió Kft. | 1034 Budapest, Szomolnok utca 14.

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Pécsvárad Településfejlesztési Konceptiója

Készítették:

TERRA STÚDIÓ KFT.

Készítették:

Generáltervező:

Dulicz László, Terra Stúdió Kft.
dr. Kukely György, Terra Stúdió Kft.
Rác Andrea, Terra Stúdió Kft.

Közlekedés:

Könczey Gábor, Pro Urbe Kft.
Herczeg Zoltán, Pro Urbe Kft.

Településtervezés:

Cs. Kelemen Ágnes, Archi-Profil Bt.

Tájrendezés, környezetvédelem:

Vincze Attila, Pagony Kft.

Közművek:

Hanczár Zsoltné, KÉSZ Kft.
Csima-Takács Judit, KÉSZ Kft.

Társadalom:

dr. Kukely György, Terra Stúdió Kft.

Gazdaság:

Borbély Marcell, Terra Stúdió Kft.

Szociológia:

Herczeg Béla, Terra Stúdió Kft.

Tartalomjegyzék

BEVEZETÉS	5
1 KIHÍVÁSOK.....	7
2 JÖVŐKÉP.....	9
2.1 A település jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetére vonatkozóan	10
2.1.1 A település jövőbeni térségi szerepe, pozíció a településhierarchiában.....	10
2.1.2 A település gazdasága és pénzügyi helyzete	10
2.1.3 A környezet, a környezeti fenntarthatóság, a környezeti magatartás állapota	11
2.1.4 A település arculata	11
2.1.5 A népesség alakulása, demográfiai jellemzői.....	11
2.1.6 A települési élet minősége.....	12
2.1.7 A társadalmi folyamatok kezelése, közösségi magatartás, társadalmi kohézió	12
2.2 A település jövőképe a térségi szerepére vonatkozóan, pozíció a településhierarchiában ..	13
2.3 A településfejlesztési elvek rögzítése	13
2.3.1 Integrált megközelítés, egészben való gondolkodás.....	13
2.3.2 Fenntartható városfejlesztés	13
2.3.3 Hatékony fejlesztések	14
2.3.4 Közösségi szemlélet és szolidaritás	14
3 CÉLOK.....	15
3.1 A célrendszer és a helyzetelemzés kapcsolata.....	16
3.2 A település átfogó fejlesztését szolgáló célok.....	17
3.3 Részcélok és a beavatkozások területei	21
3.3.1 Részcélok és beavatkozások	21
3.3.2 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata	27
3.3.3 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre.....	31
3.3.4 A célrendszer illeszkedése az Európai Unió, a hazai és a megyei fejlesztési célokhoz.	35
3.3.4.1 EU 2020 stratégia.....	35
3.3.4.2 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK).....	38
3.3.4.3 Megyei területfejlesztési koncepció	41

4	KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ.....	46
4.1	A stratégiához és a településrendezési eszközök készítéséhez szükséges társadalmi, gazdasági és környezeti adatok meghatározása.....	47
4.2	A meghatározott területigényes elemek alapján, javaslat a műszaki infrastruktúra fő elemeinek térbeli rendjére és a terület-felhasználásra irányuló településszerkezeti változtatásokra.....	47
4.2.1	A területfelhasználás módosítása.....	48
4.2.2	Településszerkezeti elemek felülvizsgálatára vonatkozó javaslatok (felsorolás):	48
4.2.3	A településszerkezet szerkezeti javítását szolgáló lehetséges közúti intézkedések, beavatkozások	48
4.2.4	Környezeti és tájképi konfliktusok kiküszöbölése érdekében tehető intézkedések.....	48
4.2.5	Egyéb települési sajátosságokat és környezeti minőséget óvó, levegőminőséget javító intézkedések.....	48
4.3	Az örökségi értékek és a védettség bemutatása, javaslatok az örökség védelmére és az örökségi érték alapú, fenntartható fejlesztésére.....	49

Pécsvárad Város jövőbeni fejlődési pályájának meghatározásához szükséges a 2002-ben elfogadott településfejlesztési koncepciójának felülvizsgálata, aktualizálása.

Pécsvárad Város Településfejlesztési Koncepciója a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet alapján, annak 2. mellékletében meghatározott tartalom szerint került kidolgozásra.

Az épített környezet alakításáról és védelméről 1997. évi LXXVIII. törvény 9/A. § (1) bekezdésének megfelelően **a településfejlesztési koncepció hosszú (10 évet meghaladó) időtávra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására.** A koncepció meghatározza a város átfogó fejlesztését szolgáló célkitűzéseket, az azokhoz kapcsolódó részcélokat, valamint a célok értelmezését az egyes városrészekre. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.

A 314/2012. (XI. 8.) kormányrendelet 30. § (4) bekezdésének megfelelően Pécsvárad Város Önkormányzatának Képviselőtestülete a 27/2015. (IV. 13.) sz. határozatával döntött arról, hogy a megalapozó vizsgálat megfelel a tervezés alapjának. E határozatban a Képviselő-testület döntött a koncepció kiválasztott fejlesztési irányáról is.

A településfejlesztési koncepciója egy hosszú távra szóló dokumentum, amely kijelöli a város elérendő jövőképét a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan, valamint rögzíti a településfejlesztés elveit. A településfejlesztési koncepció alapja a közösség véleményére épülő, határozott és hosszú távú jövőkép. A jövőkép, illetve a hosszú távú célok kiinduló pontot jelentenek a területrendezési eszközök felülvizsgálatához, elkészítéséhez, illetve a középtávú területi és ágazati stratégiai dokumentumok kidolgozásához.

A városvezetés a koncepcionális és stratégiai munka módszerének meghatározásakor partnerségi tervet fogadott el, amely mentén került sor a fejlesztésben érdekelt szereplők tervezési folyamatban történő részvételére, bevonására, illetve a szakmai munka és döntés-előkészítés hivatalon belüli koordinációjának megvalósítására. A településfejlesztési koncepció egyeztetése és elfogadása a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet, valamint Pécsvárad Város Önkormányzat Képviselő-testülete 4/2015. (I. 19.) sz. határozatával elfogadott, Pécsvárad Város Önkormányzata Településfejlesztéssel és Településrendezéssel összefüggő Partnerségi Egyeztetési Szabályzata alapján történik.

A munka alapvető célkitűzése, hogy Pécsvárad város megfelelően pozicionálja magát hazai és nemzetközi szinten, beazonosítsa azokat az egyéni és egyedi tényezőket, amelyeket fejlesztve versenyképes maradhat, versenyelőnyökhöz juthat. Az Országos Fejlesztési- és Területfejlesztési Koncepcióban (OFTK) meghatározásra kerültek a legfontosabb célkitűzések, kimondva, hogy a városok és térségeik az ország gazdasági növekedésében és területi fejlődésében meghatározó szerepet játszanak. Az OFTK-hoz illeszkedve elkészült a Baranya megyei területfejlesztési koncepció, melyek keretet adnak a településfejlesztési elképzeléseknek. Ezekhez illeszkedve készült el Pécsvárad Város Településfejlesztési Koncepciója.

1 KIHÍVÁSOK

Jelen tervezési időszakban Pécsvárad városnak számos európai és makrogazdasági szintű kihívással kell szembenéznie, s megfogalmaznia az azokra adható települési léptékű válaszait. Az elmúlt években jelentős világgazdasági átalakulások zajlottak, s a legfontosabb törekvéssé a gazdasági válságból való kilábalás vált. Mindeközben egyes tevékenységek esetében (így például az ipari termelés területén) európai szerepvesztés tapasztalható, a kontinens – s vele együtt Magyarország – világgazdasági jelentősége átalakul. Ugyanakkor az infokommunikációs technológia fejlődésével és jelentőségének rohamos növekedésével a települési terek is átértékelődnek. Magyarország települései között az utóbbi évtizedekben jelentős területi differenciálódás zajlott, egyes területeket a leszakadás jellemez, míg a központi helyek – így a közigazgatási változások révén a járásszékhelyek is – felértékelődtek.

A következő évtizedekben kiemelt figyelmet kell fordítani a klímaváltozás globális és lokális hatásaira. A klímaváltozás és egyéb globális környezeti problémák fokozódó környezettudatosságra kell ösztönözzék a társadalmakat. A fenntarthatósági szemléletet ugyanakkor nemcsak környezeti, hanem társadalmi és gazdasági értelemben is érvényre kell juttatni. A fenntarthatósággal összefüggésben az élelmiszergazdaság felértékelődése figyelhető meg, melyből Magyarország települései egyértelműen profitálhatnak, ha megfelelően használják ki adottságaikat.

A következő évek kihívásai között hangsúlyosan jelenik meg az Európai Unión belüli mobilitás átalakulása, mely – megfelelő intézkedések hiányában – Magyarországról jelentős munkaerő elvándorlást eredményezhet. Makrogazdasági szinten erős gazdasági integrálódásra van szükség, s az erős nagyterületi energiafüggőség enyhítésére. Ezen célok mentén a települések is megtalálhatják pozícióikat, az európai elvárásokhoz és folyamatokhoz alakíthatják gazdasági szerkezetüket, s törekedhetnek a helyi energiafüggőség csökkentésére (pl. alternatív energiaforrások alkalmazásával).

Magyarországon a nagyterületi közlekedési infrastruktúra fejlődése komoly változásokat hozhat a versenyképesség vonatkozásában, ugyanakkor továbbra is kiemelt célként fogalmazható meg egyes települések elérhetőségének javítása. A globális és európai folyamatok következményeként a helyi erőforrások felértékelődése várható, nemcsak gazdasági (pl. energiagazdaság), hanem társadalmi értelemben is. Utóbbi következményeként a magyar települések társadalmi is kiemelt figyelmet érdemel. A következő időszakban a népességcsökkenés, az elöregedés, a migráció következtében növekvő szociális problémák kezelését, a foglalkoztatottsági szint javítását, és a helyi lakosság tudásának jobb kihasználását is ösztönözni kell.

2 JÖVŐKÉP

2.1 A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÁRSADALMI, GAZDASÁGI, TÁJI, TERMÉSZETI ÉS ÉPÍTETT KÖRNYEZETÉRE VONATKOZÓAN

A Településfejlesztési koncepcióhoz és Integrált Településfejlesztési stratégiához készült megalapozó vizsgálatok alapján meghatározásra kerültek a hosszú távú koncepció kiválasztott fejlesztési irányai, és az elérni kívánt jövőkép.

A társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre és a város pozíciójára vonatkozó jövőkép megalkotásakor nem a jelenlegi társadalmi, gazdasági folyamatok előrevetítésére kell alapozni, hanem a javasolt beavatkozások eredményeként elérendő vízió fogalmazható meg. Ennek eléréséhez tudatos fejlesztési folyamatra, egymásra épülő, egymást erősítő célok kijelölésére és a célok elérését biztosító fejlesztések megvalósítására van szükség. Ugyanakkor a jövőkép a város és a vele funkcionális kapcsolatban lévő környezetre együttesen értelmezhető.

A város - konkrét elemekre építő -, az adottságokat figyelembe vevő hosszú távú jövőképe világosan kijelöli, hogy Pécsvárad milyen várossá szeretne válni 2030-ra. Ennek eléréséhez tudatos fejlesztési folyamatra, egymásra épülő, egymást erősítő célok kijelölésére és a célok elérését biztosító fejlesztések megvalósítására van szükség.

Pécsvárad 2030-ra elérendő jövőképe a társadalmi, gazdasági, táji, természeti és épített környezetre vonatkozóan az alábbiak szerint körvonalazható.

JÖVŐKÉP

Pécsvárad hosszú távon a fenntartható fejlődés városa, egy egészséges, a helyi és térségi lakosság számára magas életminőséget, lakó- és munkahelyet nyújtó város, amely szolgáltatásaival és helyi attrakcióival, épített örökségével kiemelkedő turisztikai és rekreációs szerepet tölt be és ahol

- a fejlett helyi gazdaságnak köszönhetően a foglalkoztatási szint magas,
- a társadalmi és környezeti fenntarthatóság szempontjai érvényesülnek,
- az egészséges élet alapfeltételei biztosítottak, az itt élők egészséges környezetben, egészséges életmódot folytatva élnek.

2.1.1 A település jövőbeni térségi szerepe, pozíció a településhierarchiában

Pécsvárad a térségben vezető szerepet betöltő, hazai és nemzetközi kapcsolatait ápoló, jó elérhetősége, intézményhálózata és munkahelyteremtő gazdasága révén kiterjedt vonzáskörzettel rendelkező város.

2.1.2 A település gazdasága és pénzügyi helyzete

Pécsváradon a gazdaság egyenletes ütemben fejlődik, egyre magasabb számú jól kvalifikált munkaerőt foglalkoztat. Az ipari szektor bővül, új vállalkozások telepednek meg, a közintézmények és

a városkép fejlesztése folyamatos. A turisztikai kínálat szintén bővül, a turizmus jó minőségű szolgáltatásokat nyújt az idelátogatók számára. A város gazdasági tevékenységére alapozva, környezetet nem terhelő ágazatokban, növekvő hozzáadott érték termeléssel stabil munkalehetőséget nyújt a város és térsége számára. A város kiemelt figyelmet fordít a gazdaság- és intézményfejlesztés terén is megvalósuló energetikai beruházásokra, a fenntarthatóság (pl. napenergia) jegyében működő vállalkozások megalapozására.

2.1.3 A környezet, a környezeti fenntarthatóság, a környezeti magatartás állapota

A várost övező természeti környezet minőségi fenntartásával, az értékek védelmével és megőrzésével, valamint megfelelő hasznosításával, a megújuló energiaforrások széles körű felhasználásával, a fenntarthatóság szempontjai érvényesülnek, Pécsvárad környezettudatos várossá válik.

A várost vonzó és energiahatékony épített és természeti környezet jellemzi. A város főbb környezetvédelmi mutatói illeszkednek az európai uniós normákhoz. Az épített környezet fejlesztésekor elsődleges szempont az energiahatékony növelése (energiahatékony épületállomány), a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás.

Az épített örökség védelme, a belvárosi és városkörnyéki zöldterületek megóvása, fejlesztése révén a városkép vonzó.

2030-ban Pécsvárad fejlett helyi gazdasággal rendelkezik, amely nagyszámú, minőségi munkahelyen keresztül magasabb jövedelmi szintet biztosít a lakosok számára. A foglalkoztatottak aránya növekszik, a munkanélküliség csökken.

A meglévő befektetők megtartása mellett további beruházások valósulnak meg. A foglalkoztatásban jelentős szerepet töltenek be az erős helyi vállalkozások. A helyi termékek és szolgáltatások fogyasztása révén a helyben keletkező jövedelmek nagy része a városban kerül elköltésre, amely tovább növeli a helyi jövedelmek szintjét.

A város gazdaságában fontos szerepet tölt be a turizmus, a színes és változatos városi programkínálat, valamint a fejlett vonzerők egyre növekvő számú látogatót vonzanak a városba.

2.1.4 A település arculata

Jól karbantartott épületállományával, gondozott közterületeivel és zöldfelületeivel, közparkjaival vonzó képet sugároz polgárainak és az idelátogatóknak.

2.1.5 A népesség alakulása, demográfiai jellemzői

A népesség növekedése nem csak a pozitív vándorlási különbözetnek köszönhető, hanem az egyre magasabb számban, helyben maradó fiataloknak, akik perspektívát és pozitív jövőképet látnak Pécsváradon. A javuló népességmegtartó és népességvonzó képességnek köszönhetően a lakosság korösszetétele még kedvezőbbé válik. Pécsvárad a tanulmányaik elvégzése után visszatérő fiatalok számára is vonzó, a letelepedéshez tényleges alternatívákat nyújtani tudó település lesz.

2.1.6 A települési élet minősége

Pécsvárad élhető, jó színvonalú infrastruktúrával és közszolgáltatásokkal rendelkező város. A város minden korosztály számára jó minőségű ellátásokat biztosít az oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális és infrastrukturális területen egyaránt.

2.1.7 A társadalmi folyamatok kezelése, közösségi magatartás, társadalmi kohézió

Pécsvárad aktív társasági életet élő város, ahol az oktatási intézményekben eredményes közösség fejlesztés zajlik.

A civil szervezetek jelentős és aktív szerepet töltenek be a helyiek életében, tevékenységük minden korosztályt megcélóz. A civil szervezetek működése a szociális ellátás területére jelentős pozitív hatással bír a kapcsolódó civil, önkéntes tevékenységgel. A civileknek pozitív hatásuk van a gazdaságra is, hiszen a település turisztikai vonzerejét növelik a művelődési központ, a civil szervezetek, sportegyesületek rendezvényei, programjai. A civil szféra aktivitása pozitív hatással lehet a környezetvédelemre, a települési zöldfelületekre, illetve a lakosság állapotán keresztül a demográfia területére is a lakossági akciók, szemléletformálási tevékenységek (pl. szemétyűjtés, növényültetés, egészségvédelmi tájékoztatók) szervezése révén.

A városban élők életminőségének fontos alapfeltételét jelentő humán szolgáltatások infrastruktúrája kiépült, fejlett. A szolgáltatások színvonala magas, korszerű egészségügyi alapellátás, megfelelő minőségű oktatási-nevelési szolgáltatások, szükségletekre reagáló szociális ellátás, ügyfélbarát közigazgatás jellemzi a várost.

A lakosság körében rendszeres intenzív felvilágosító, prevenció és szűrési programok, eredményeként javul a lakosság egészségi állapota. A humán szolgáltatásokat korszerű mobil alkalmazások egészítik ki.

A szükséglet-orientált, magas színvonalú szakképzésnek köszönhetően a város munkaerőpotenciálja jól képzett és rugalmas. A szakközépiskolákban elterjedt a duális képzés. A városban működő iskolák a helyi társadalom és gazdaság képzési, fejlesztési és innovációs bázisait jelentik.

A városban élők életminőségét pozitívan befolyásolja az elérhető magas színvonalú kulturális és szabadidős szolgáltatások széles köre.

A gazdasági fejlődés hatására a társadalmi polarizáltság fokozatosan csökken a városban. A jövedelmek közötti különbségek nem növekednek tovább, a hátrányos helyzetű csoportok életminősége javul, felzárkózási esélyük növekszik. A szociális feszültségek a kezelésükre indított szakmai programok eredményeképpen enyhülnek. A leromlott városi területeken élők száma fokozatosan csökken.

2.2 A TELEPÜLÉS JÖVŐKÉPE A TÉRSÉGI SZEREPÉRE VONATKOZÓAN, POZÍCIÓ A TELEPÜLÉSHIERARCHIÁBAN

Az átfogó jövőképen belül Pécsvárad térségi szerepére vonatkozó vízió az alábbiak szerint körvonalazható:

Pécsvárad a térségben centrum szerepet betöltő város, jó együttműködésben látja el járásközponti feladatait. Intézményhálózatában a nevelési, oktatási és egészségügyi ellátáshoz kapcsolódó színvonalat megőrzi a szociális ellátás terén fejleszti és a települések összefogásával a kihasználtságot biztosítja. Mindemellett az ipari területek fejlesztésével megteremti a munkahelyteremtő gazdaság fejlődésének feltételeit, amely a helyi foglalkoztatás mellett vonzáskörzetére is kedvező hatást gyakorol.

2.3 A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI ELVEK RÖGZÍTÉSE

A településfejlesztési irányok kijelölése során vannak olyan meghatározó alapelvek, amelyek indikátorokkal ugyan nem feltétlenül mérhetőek, ám meghatározóak a város fejlesztésének egésze, a beavatkozások tervezése, a források allokálása szempontjából. Pécsvárad településfejlesztési alapelvei az alábbiak:

2.3.1 *Integrált megközelítés, egészben való gondolkodás*

Egy-egy település életének különböző dimenziói (gazdasági, társadalmi-szociális, környezeti, kulturális) egymással szorosan összekapcsolódnak, ezért az egyes településfejlesztési beavatkozások csak integrált megközelítés alkalmazásával lehetnek igazán hatékonyak. A települést tehát ebben az értelemben egésként szükséges kezelni.

Az integrált megközelítés több szempontból érvényesíthető. Fontos, hogy egy-egy felismert komplex társadalmi-gazdasági probléma megoldására ugyanolyan komplex fejlesztési beavatkozás szülessen, az intézkedések ne csak részproblémák megoldására irányuljanak. Az integrált megközelítés az egyes projektek összefüggéseire is értelmezhetőek. Egyedi projektek, pontszerű városi fejlesztések helyett egymás hatását kölcsönösen erősítő beavatkozások, komplex fejlesztések szükségesek. A fizikai, infrastrukturális fejlesztések mellett gyakran háttérbe szorulnak az ún. soft jellegű (általában társadalmi területre irányuló) beavatkozások, a következő időszakban a nagyobb hatékonyság érdekében együttes kezelésük ösztönzendő. Az integrált megközelítésre a projektek teljes „élettartama” alatt szükség van, tehát nemcsak a tervezéskor, hanem a megvalósítás és a fenntartás során is. Eszközök lehetnek például: több operatív programból történő finanszírozás, több prioritási tengelyhez való együttes illeszkedés, uniós és hazai források mellé magántőke bevonása.

Az integrált megközelítés koncepció, stratégia és projekt szinten egyaránt alkalmazandó a hatások maximalizálása érdekében.

2.3.2 *Fenntartható városfejlesztés*

A településfejlesztés során – a globális kihívásokra válaszolva – kiemelten fontos a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása. A fenntartható fejlődés nemcsak környezeti, hanem gazdasági és társadalmi fenntarthatóságot is jelent. A várospolitikában a tervezés és megvalósítás során a

fenntarthatóságot szintén komplex módon szükséges értelmezni, mindhárom dimenziót, s egymásra gyakorolt hatásaikat figyelembe véve.

A környezeti fenntarthatóság irányába hathat a változatos területhasználat megvalósítása, a környezetbarát közlekedési módok előtérbe helyezése, az épületek energiahatékonyságának javítása, a helyi gazdaság és a rövid ellátási láncok támogatása, a megfelelő hulladék- és vízgazdálkodás, valamint általánosságban a város életének minden területén az erőforrásokkal való takarékoság és a környezeti terhelés csökkentése. A gazdasági fenntarthatóság többek között a több lábon álló helyi gazdaságban, a magas innovációs szintben, a prosperáló helyi kis- és középvállalkozásokban ölthet testet. A települési lakosság számára a társadalmi fenntarthatóság is elengedhetetlen, mely például a szubszidiaritáson alapuló demokratikus döntéshozatal, a megfelelő életminőség és életkörülmények biztosítását, a szociális jólétet, a működő és összetartó helyi közösségeket jelenti.

Pécsvárad város fejlesztése során biztosítani kell, hogy a megvalósuló gazdasági fejlesztésekkel párhuzamosan mind a társadalmi, mind pedig a környezeti fenntarthatóság szempontjai érvényesüljenek.

2.3.3 Hatékony fejlesztések

A városfejlesztés során kiemelt fontosságú alapelv a helyi, már rendelkezésre álló erőforrásokra építkezés, valamint a költséghatékonyság biztosítása. A hatékony városfejlesztés érdekében a településeknek reálisan kell felmérniük gazdasági és humán erőforrásaikat. A hatékonyság érdekében nemcsak új erőforrások bevonására, de a meglévő kihasználatlan erőforrások hasznosítására (kihasználatlan ingatlanok hasznosítása, barnamezős beruházások, helyi termelési tapasztalatok hasznosítása) is törekedni érdemes.

Szintén fontos városfejlesztési elv a hosszú távú (több költségvetési és tervezési ciklusú) gondolkodás, az egyes fejlesztések, projektek esetében a beruházási költség mellett a fenntartás, működtetés költségeivel, s a fejlesztések hosszú távú hatásaival is kalkulálni kell.

2.3.4 Közösségi szemlélet és szolidaritás

A településfejlesztési folyamat valamennyi szakaszában – tervezés, megvalósítás és fenntartás – kiemelt alapelv a közösségi szemlélet, a széles körű partnerség biztosítása, hiszen egy-egy fejlesztés csak valós lakossági igény és megfelelő lakossági támogatás mellett érheti el célját.

A partnerségre ugyanakkor nemcsak a helyi lakosság szintjén érdemes törekedni, hanem a gazdasági élet szereplőit és a különböző kormányzati szintek között is. A közösségi tervezés megvalósítása a település társadalmi kohézióját is növeli, hozzájárul a civil szféra erősödéséhez, a helyi identitás kialakulásához, s áttételesen a település népességmegtartó erejének növeléséhez is. Az alulról jövő lakossági kezdeményezéseket a város vezetésének is támogatnia kell.

A közösségi tervezés lehetőséget ad az egyes szereplők fejlesztési elképzeléseinek megismerésére, ahol a partnerek már a tervezés során megismerik a fejlesztési elképzeléseket és véleményt nyilváníthatnak. A partnerek szerepet kaphatnak a megvalósításban is, ennek egyik hatékony eszköze a helyi közösségek működésének ösztönzése. Az egyes projektek megvalósulási és fenntartási időszakában kiemelt figyelmet kell fordítani a lakossági tájékoztatásra, az elért eredmények kommunikációjára, valamint a tapasztalatok visszacsatolására.

A közösségi szemlélet érvényesítése a szolidaritás elvét is magában foglalja. A település működésekor érvényre kell juttatni az esélyegyenlőségi szempontokat, kiemelt figyelmet kell fordítani az egyes esélyegyenlőségi csoportokra (hátrányos helyzetűek, idősek, nők, romák, fogyatékkal élők).

3.1 A CÉLRENDSZER ÉS A HELYZETELEMZÉS KAPCSOLATA

A helyzetértékelés fő következtetései és Pécsvárad 2030-ra elérni kívánt jövőképe alapján meghatározható a város fejlesztésének célrendszere. Pécsvárad város Képviselőtestülete a 27/2015. (IV. 13.) számú határozatban állapította meg a településfejlesztési koncepció fejlesztési irányait.

Eszerint a legfontosabb hosszú távú fejlesztési irányok a jövőképben megfogalmazottak szerint az alábbiakban azonosíthatók:

- Versenyképes, fenntartható, környezetbarát és helyi adottságokra épített gazdaságfejlesztéssel a helyi gazdaság erősítése;
- Az idegenforgalom, a turizmus, ezen belül is kiemelten a konferencia turizmus és az egészségügyi turizmus fejlesztése, fogadási feltételeinek javítása;
- A lakosság foglalkoztatásának bővítése, a munkanélküliség csökkentése;
- A lakosság életminőségének, életkörülményeinek javítása, a műszaki és humán infrastrukturális feltételek, ellátórendszerek megfelelő minőségben és kínálattal elégítsék ki a jelentkező igényeket;
- Kialakult intézményi rendszer épületállományának korszerűsítése, felújítása, megújuló energiahordozók alkalmazása;
- A város népességnövekedése mellett a helyi társadalom kohéziójának és identitásának erősítése;
- Megyei, térségi közlekedés fejlesztése, kerékpárút-hálózat bővítése;
- A városközpont rehabilitációja;
- Vonzó épített környezet, táj- és településkép létrehozása;
- A város zöldfelületi hálózatának továbbfejlesztése;
- Kultúra, sport támogatása;
- A város és a környező települések kapcsolati rendszereinek fejlesztése;
- Az időskorúak ellátásának biztosítása.

Pécsvárad Településfejlesztési Koncepciója ezen fejlesztési irányokhoz illeszkedve, a jövőkép eléréséhez kapcsolódóan 4 átfogó és 12 részcélt fogalmaz meg. A részcélok az átfogó célok elérését, megvalósíthatóságát segítik.

A célrendszer a városra kijelölt elvárásokat és a tervezett változásokat tartalmazó célok egymásra épülő rendszere, amely rögzíti a célok egymáshoz való hierarchikus viszonyát és összefüggéseit. A célrendszer hierarchiájának legfelső szintjén a Koncepció jövőképeinek elérésére kitűzött alapvető célok találhatók, amely részcélok meghatározásával érhető el, valósítható meg. Ezek általános és komplex, hosszú távú célkitűzések, melyek egyértelműen megjelenítik a jövőkép felé való kívánatos fejlődést, egyben a középtávú célok kijelölésének alapjait adják. A célrendszer a horizontális célokkal válik teljessé. A horizontális célok a város fejlesztésének és tervezésének egészét meghatározó alapvető megfontolások, elvárások és kritériumok összessége, melyeket a célrendszer egészének meghatározásánál, a megvalósítást szolgáló eszközök és intézkedések kialakításánál, ezek végrehajtásánál egyaránt következetesen érvényesíteni kell.

3.2 A TELEPÜLÉS ÁTFOGÓ FEJLESZTÉSÉT SZOLGÁLÓ CÉLOK

Pécsvárad Településfejlesztési Konceptiója a jövőkép eléréséhez kapcsolódóan, a fejlesztési irányokhoz illeszkedően négy átfogó célt fogalmaz meg.

1. **Versenyképes város:** Versenyképes, magas színvonalú gazdaság, értékteremtő foglalkoztatás és az aktivitás növelése
2. **Attraktív város:** Mind a turisták, mind a térségben élők számára jó minőségű szolgáltatások és programok nyújtása
3. **Fenntartható és élhető város:** Energiahatékonyság és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás
4. **Gondoskodó város:** Javuló életminőség és a társadalmi különbségek csökkentése

A négy átfogó cél kijelöli a város legfontosabb gazdasági, társadalmi, környezeti kihívásokra adott válaszait.

A Versenyképes város átfogó cél a foglalkoztatási, munkaerő-piaci kérdéseket és a munkahelyteremtéssel kapcsolatos gazdaságfejlesztési célokat integrálja.

Az Attraktív város átfogó cél a turizmusfejlesztési célokat határozza meg, a meglévő építészeti örökség és táji adottságok figyelembe vételével.

A Fenntartható és élhető város átfogó cél azt a fejlesztési irányt jelöli ki, amely a gazdasági és társadalmi fejlődés feltételeinek javítása közben is kiemelt figyelmet fordít a táj és a környezeti állapot megóvására.

A Gondoskodó város átfogó cél a város társadalmi, szociális kérdéseire és a veszélyeztetett társadalmi csoportok problémáira fogalmazza meg a legfontosabb fejlesztési stratégiákat.

VERSENYKÉPES VÁROS

A versenyképes város átfogó cél a foglalkoztatási, a munkahelyteremtéssel kapcsolatos gazdaságfejlesztési célokat integrálja. A város gazdasági stabilitásának megteremtése érdekében törekedni kell a gazdaság diverzifikációjára. A város meglévő iparterületének fejlesztésével, vállalkozók ide vonzásával, továbbá helyi termékek előállításával, feldolgozásával, e tevékenységek támogatásával a helyi foglalkoztatás tekintetében komoly előrelépés érhető el. A település alapvetően olyan gazdasági vállalkozásokat kíván támogatni, amelyek magas hozzáadott értékű tevékenységet folytatnak, s környezetbarát technológiákat alkalmaznak. Mindezek kapcsán kulcsfontosságú terület az oktatás, képzés fejlesztése, az oktatás minőségi színvonalának folyamatos emelésére való törekvés.

A célállapot fő jellemzői:

- Korszerű, hatékony, diverzifikált gazdaság;
- Növekszik az ipari és szolgáltató szektor hozzáadott értéktermelése, részben a helyi kis- és közepes méretű vállalkozások, részben a közepes és nagyobb vállalkozások teljesítménye révén;

- A város jól megközelíthető, korszerű, relatíve olcsón üzemeltethető és változatos telephelykínálattal áll a befektetők rendelkezésére;
- A helyi munkaerő szakmai felkészültsége, motiváltsága kiváló, illeszkedik a kereslethez, a folyamatos tovább- és átképzés lehetőségei rendelkezésre állnak;
- A város aktív vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési politikát folytat, a gazdaság és a település vezetése között érdemi párbeszéd van;
- A városkörnyéki településekkel szoros együttműködésben, a helyi és térségi adottságokra alapuló gazdaságfejlesztés a háttértelepülések integrálását biztosítva az élelmiszergazdaság fejlődéséhez is hozzájárul;
- A növekvő helyi adóbevételek hozzájárulnak a város fejlesztéséhez és üzemeltetéséhez.

ATTRAKTÍV VÁROS

Az attraktív város átfogó cél Pécsvárad vonzerejének növelését segíti, a meglévő adottságok hatékonyabb kihasználásával. A város fő vonzereje, turisztikai célpontja a Vár és környezete. A városmarketing tevékenységének fejlesztése, sokoldalú desztináció menedzsment, a turisztikai programkínálat minőségi fejlesztése a településfejlesztési koncepció kiemelt célja lehet.

A célállapot fő jellemzői:

- A turizmus jövedelemtermelő képessége nő, a turisztikai szolgáltatás, vendéglátás és szálláshelykínálat a különböző célcsoportok számára;
- Az idegenforgalmi termékpaletta optimális kihasználása, desztinációs összefogás és az idegenforgalmi vállalkozások ösztönzése;
- A turisztikai fejlesztések során a környezeti egyensúly megőrzése kiemelt hangsúlyt kap, Pécsvárad a természetközeli élményturizmus célterületeként is megjelenhet;
- A minőségi zöldterületek hálózattá bővítése és az aktív kulturális élet mind a turisták, mind a térségben élők, mind a beköltözők számára vonzó;
- Jó minőségű szolgáltatások és programok nyújtása révén Pécsvárad több turisztikai területen is vonzó célponttá válik (kulturális, sport, öko- és szabadidős turizmus, egészségmegőrzés);

FENNTARTHATÓ ÉS ÉLHETŐ VÁROS

A fenntartható és élhető város átfogó cél a hatékonyan működő, minőségi kínálatot nyújtó város kialakítását tervezi. A város magas színvonalú humán szolgáltatásokat és infrastrukturális feltételeket, s minőségi lakókörnyezetet nyújt lakói és a beköltözők számára. A demográfiai változásokhoz alkalmazkodva intézményrendszerét is a kereslethez igazítja, s a különböző kor- és célcsoportok életminőségének javulásához hozzájárul, miközben a fenntartható városüzemeltetés szempontjai is érvényesülnek. Kiemelt hangsúly helyeződik a helyi erőforrások hasznosítására (táji, természeti, épített értékek stb.). A megújuló energiaforrások felhasználásával (pl. napenergia), az energiahatékonyság javításával, s a szemléletformálás segítségével Pécsvárad környezettudatos várossá válik.

Mindezek mellett a város minden városrészében a funkciók bővítése és a szolgáltatások kínálatának, minőségének és elérhetőségének javítása az élhetőség szempontjából meghatározó. A közterületek minőségi fejlesztése, a közlekedés és a humán szolgáltatások feltételeinek és kínálatának javítása a

lakóterületeken élők életfeltételeit, életszínvonalát alapvetően meghatározza. A közbiztonság javítása az élhetőség szempontjai között határozottan megjelenik.

A célállapot fő jellemzői:

- Minőségi lakókörnyezet és ellátórendszer teszi vonzóvá és élhetővé a várost, s minden városrészt;
- A város területfelhasználási politikáját az energiahatékonyság kiemelt figyelembe vételével alakítja, törekszik a város relatív kompaktságának megőrzésére, a környező mezőgazdasági és erdőterületek megőrzésére, a zöldfelületek és városi nyitott terek arányának további növelésére, a tájhasználat optimalizálására;
- Energiaellátásának biztosítására egyre növekvő arányban kerülnek hasznosításra a megújuló energiaforrások, s kiemelten kerülnek figyelembe vételre az energiahatékonyság szempontjai mind az új épületek építésénél, mind a meglévő épületállomány felújításánál;

GONDOSKODÓ VÁROS

A gondoskodó város átfogó cél a javuló életminőség és a társadalmi különbségek csökkentését tűzi ki célul. A város társadalmi, szociális kérdéseire és a veszélyeztetett társadalmi csoportok problémáira fogalmazza meg a legfontosabb fejlesztési elképzeléseket. A identitás erősítését, a helyi társadalom kohézióját célozza. A szolidáris és befogadó társadalom képéhez hozzátartozik a különböző társadalmi helyzetű csoportok közötti kohézió javítása, a városkörnyéki és járási településekkel való kapcsolatrendszer minőségi fejlesztése, az együttműködések mindkét fél számára előnyös voltának generálása, a város központi szerepköréből adódó felelőssége.

Az átfogó cél mögött az önkormányzatnak az a szándéka áll, hogy a lehető legbiztonságosabb szociális védőhálót hozza létre a városban.

Az intézményhálózat kiépült, a segítségre szorulóknak pedig az önkormányzat mellett a civil szervezetek és egyházak támogatására is számíthatnak. A gondoskodó város arról ismerhető meg, hogy lakói nem közömbösek egymás iránt, felelősséget éreznek egymásért és szükség esetén segítséget nyújtanak, így épül az erős és gondoskodó közösség.

A célállapot fő jellemzői:

- Pécsvárad javuló népességmegtartó és népességvonzó képességnek köszönhetően a lakosság összetétele még kedvezőbbé válik, s a társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok integrációja révén a társadalmi különbségek csökkennek, miközben a lokálpatriotizmus és a helyi közösségi élet erősödik, a város a fiatalok számára vonzó marad, s tanulmányaik elvégzése után visszatérnek Pécsváradra;
- A helyi társadalom aktív és egészséges, ezen értékek megjelennek a városról alkotott képben is;

Jövőkép	Pécsvárad hosszú távon a fenntartható fejlődés városa, egy egészséges, a helyi és térségi lakosság számára magas életminőséget, lakó- és munkahelyet nyújtó város, amely szolgáltatásaival és helyi attrakcióival, épített örökségével kiemelkedő turisztikai és rekreációs szerepet tölt be			
Átfogó cél	VERSENYKÉPES VÁROS	ATTRAKTÍV VÁROS	FENNTARTHATÓ ÉS ÉLHETŐ VÁROS	GONDOSKODÓ VÁROS
Részcélok	V1 - Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés	A1 - Fejlett turizmus, minőségi turisztikai szolgáltatások	F1 - Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés	G1 - Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése
	V2 - A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása	A2 - Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek	F2 - Minőségi lakókörnyezet, vonzó és energiahatékony épített környezet, táj-és településkép	G2 - Közösségi, szolidáris társadalom
	V3 - Magas szintű, a kínálathoz alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés	A3 – Az épített környezet megőrzése	F3 - Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása	G3 - Aktív városi és várostérségi kapcsolatok
Horizontális elvek	Integrált megközelítés Fenntartható városfejlesztés Hatékony fejlesztések Közösségi szemlélet és szolidaritás			

3.3 RÉSZCÉLOK ÉS A BEAVATKOZÁSOK TERÜLETEI

3.3.1 Részcélok és beavatkozások

1. VERSENYKÉPES VÁROS

Versenyképes, magas színvonalú gazdaság, értékteremtő foglalkoztatás és az aktivitás növelése

V1 Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés

Pécsvárad jövője és fejlődése szempontjából kiemelten fontos, hogy fejlett helyi gazdasággal rendelkezzen, amely nagyszámú, minőségi munkahelyen keresztül magasabb jövedelmi szintet biztosít az itt élőknek. A meglévő gazdaság, ipar bővítése, továbbfejlesztése.

A finanszírozási források tekintetében a közeljövő legfontosabb eleme a gazdaságfejlesztés, de hosszabb távon is várható a foglalkoztatás javítására való törekvés prioritása. A Versenyképes város átfogó cél elérése az életminőség javításával együtt és nem annak rovására kell, hogy megtörténjen, melyben a foglalkoztatás bővítése és stabilitása kiemelt hangsúlyt kap. Az idegenforgalom jövedelemtermelő képességének és munkahelyteremtő hatásának növelése mellett a gazdaság diverzifikálására kell fókuszálni.

Az itt lévő befektetők megtartása mellett a jövőben is kiemelt hangsúlyt kell fektetni további beruházások idevonzására. Tovább kell erősíteni a helyi vállalkozásokat, ennek érdekében ösztönözni szükséges a helyi termékek és szolgáltatások fogyasztását, amely elősegíti a helyben keletkező jövedelmek minél nagyobb részének városban tartását.

Cél a versenyképesség javítása, a korszerű ipari és szolgáltató ágazatok megtelepedése, a hagyományos minőségi élelmiszer- és kertészeti termeléshez tartozó feldolgozási, értékesítési, valamint a logisztikai, kereskedelmi szolgáltatások kialakítása – lehetőség szerint - a várostérség bevonásával.

A környezet védelmét szem előtt tartva kell megteremteni azon lehetőségeket, mely az aktív rétegek számára foglalkozási lehetőséget biztosítanak. Mindehhez az önkormányzat aktív vállalkozásfejlesztési és befektetés-ösztönzési politikájára van szükség. A fejlesztések ösztönzése magába foglalja a helyi mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások működési környezetének javítását is.

A foglalkoztatás szempontjából elengedhetetlen közepes és nagyobb vállalkozások megtelepedése, de a helyi kis- és közepes méretű vállalkozások megerősödésének támogatására is kiemelt hangsúlyt kell helyezni. Ezen vállalkozások a helyi gazdasági életbe beágyazódva hosszú távú, stabil alapját jelentik mind a foglalkoztatásnak, mind a jövedelemtermelésnek, közvetve, a helyi adóbevételek révén folyamatosan hozzájárulva a város fejlesztéséhez és üzemeltetéséhez.

Szükséges a kis- és középvállalkozások modernizációjának elősegítése, a vállalkozói kultúra fejlesztése, műszaki-technológiai hátterük fejlesztése, a fejlődésre képes mikro-, kis- és középvállalkozások piaci pozícióinak javítása, innovatív képességük növelése. A térségi vállalkozók együttműködésének ösztönzése kiemelt cél.

Törekedni kell a helyi vállalkozások által előállított javak helyi fogyasztásának elősegítésére.

V2 A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása

A Versenyképes város átfogó cél elérése érdekében elengedhetetlen az uniós források befektetés célú felhasználása, a hiányzó infrastrukturális elemek megvalósítása, a piaci szereplők közötti gazdasági együttműködés növelése, a megyei, térségi közlekedés fejlesztése. Továbbá szükséges, hogy a város jól megközelíthető, korszerű, relatíve olcsón üzemeltethető és változatos telephelykínálattal álljon a befektetők rendelkezésére, ami a környezet, táj és talajvédelmet is figyelembe vevő, megfelelő helyen kialakítandó iparterület(ek) fejlesztését teszi szükségessé.

A térségi gazdaság fellendítéséhez elengedhetetlen a települési vállalkozások együttműködése, klaszterek, beszállító hálózatok létrehozása, amely önkormányzati segítséggel valósulhat meg. Ehhez szükséges, hogy az önkormányzatok együttesen dolgozzák ki vállalkozásbarát politikájukat (adópolitika, támogatáspolitiká, stb.), valamint a térség promócióját is közösen végezzék.

V3 Magas szintű, a kínálathoz alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés

A magas színvonalú oktatás-nevelés biztosítása, illetve további fejlesztése az alapfokú oktatás és a középfokú oktatási intézményekben nem csupán társadalmi, hanem gazdasági szempontból is elengedhetetlen.

A gazdasági versenyképesség javítását nagymértékben meghatározza a humán erőforrások mennyisége és minősége. A helyi oktatási és képzési rendszernek időben reagálnia kell a megváltozó feltételekhez, segítve mind az újonnan megtelepedő vállalkozások munkaerőigényeinek, munkaerő-utánpótlásának biztosítását. Az önkormányzatnak együtt kell működnie a vállalkozásokkal és a képzőhelyekkel, intézményekkel.

Kiemelt cél a diplomás fiatalok kifelé irányuló migrációjának megfékezése, a meglévő humánerőforrás megtartása, illetve számukra a vonzerő növelése.

A versenyképes oktatási háttér biztosítása érdekében fontos a város gazdaságát segítő, a gazdaság igényeihez igazodó, annak változásaihoz gyorsan és rugalmasan alkalmazkodó szakképzési rendszer kialakítása és folyamatos fejlesztése, a helyi gazdaság igényeire alapozó duális képzési formák támogatása.

A humán erőforrás hasznosításának kiemelt célja a kvalifikált és fiatal szakemberek térségben tartása.

2. ATTRAKTÍV VÁROS

A1 Fejlett turizmus, minőségi turisztikai szolgáltatások

A meglévő turisztikai infrastruktúra és szervezeti hálózat hatékony kihasználásával, illetve fejlesztésével lehetséges a turisztika gazdasági szerepének növelése.

A szolgáltatások minőségi és mennyiségi fejlesztése: mind az attrakciók, mind a háttér-infrastruktúra minőségi és mennyiségi fejlesztése, a szálláskínálat szélesítése, a szálláshelyek számának növelése, a

kerékpárút hálózat továbbfejlesztése. A kínálatban a szabadidős és ökoturisztikai irány, valamint kiemelten a konferencia és egészségturizmus jelenthetnek kitörési pontokat.

A turizmus további erősödéséhez szükséges a meglévő attrakciók fejlesztése, újabb vonzerők kialakítása, valamint a vendégfogadás feltételeinek mennyiségi és minőségi bővítése. Fontos a turisztikai együttműködések erősítése a térségben.

A turizmus a következő évtizedben a nemzetgazdaság egyik kiemelt ágazata lesz, mind társadalmi, mind gazdasági-versenyképességi potenciáljai és hatásai révén¹. Társadalmi-fenntarthatósági szempontból a turizmus az életminőség javításának fontos eszköze, elősegíti a fizikai és lelki egészség megőrzését és megtartását, hozzájárul az egyén és a közösség jól-létéhez, erősíti a közösség összetartozás érzését. A turizmus a gazdasági növekedés egyik fontos eszköze, jelentős innovációs és értékteremtő, s munkahelyteremtő képességgel rendelkezik. Fontos cél a vendégéjszakák számának növelése, különösen a külföldiek által eltöltött éjszakák vonatkozásában, szálláshelyek egész évre vetített kapacitás-kihasználtságának javulása.

Pécsvárad kiváló adottságokkal rendelkezik a turizmus fejlesztéséhez. A kedvező földrajzi helyzet, az egyedülálló természeti környezet, a történelmi örökség, a kulturális, szabadidő-eltöltési lehetőségek. Ugyanakkor mind hazai, mind nemzetközi szinten igen kiélezett a verseny turisztikai területen, s a város idegenforgalmának, a vendégéjszakák számának növelése tudatos stratégiát igényel.

A turizmus további erősödéséhez szükséges a meglévő attrakciók fejlesztése, újabb vonzerők kialakítása.

A2 Aktív kulturális és sport élet, rekreációs lehetőségek

A városban élők életminőségét nagyban befolyásolja az elérhető kulturális és szabadidős szolgáltatások mennyisége és minősége. A kulturális és közművelődési intézmények fejlesztésében előtérbe kell helyezni a nyitottságot, a multifunkciós jelleget, a lakossági igényekhez igazodó rugalmas megoldásokat (nyitva tartás, online alkalmazások), ösztönözni kell az alulról jövő kulturális és szabadidős kezdeményezéseket.

A szabadidős tevékenységek ösztönzése keretében kiemelt fontosságú a tömegsport feltételeinek megteremtése, amely a lakosság egészségi állapotának javításában is fontos szerepet tölthet be. Fontos, hogy többfunkciós sportlétesítmények szolgálják ki a lakosság igényeit.

A színes és változatos közművelődési, rekreációs és sport lehetőségek, a pezsgő, élettel teli közösségi terek mind az itt élők, mind az ide látogatók számára vonzóak. Fontos a meglévők mellett új rekreációs területek, közösségi terek kialakítása.

A3 Az épített környezet megőrzése

A város épített kulturális öröksége rendkívül gazdag, elemei nemzeti és helyi identitásunk meghatározó részét képezik, alapvető fontosságúak a jólét és a gazdasági kilátások szempontjából, valamint jelentős hozzáadott értéket képviselnek a gazdasági növekedés és munkahelyteremtés terén. Sok esetben az épületállomány alul- vagy egyáltalán nem hasznosított, így nem tud méltó

¹ Nemzeti Turizmusfejlesztési Koncepció 2014-2024

funkciót betölteni a helyi közösség életében. Ez pedig áttételesen visszahat a közösségek összetartó erejére, településeink népességmegtartó erejére és a társadalmi folyamatokra. A kulturális és természeti örökség védelme, megőrzése és hozzáférhetőségének javítása, a fenntartható helyi közösségek támogatása és a társadalmi kohézió erősítése. A cél a városi épített és kulturális örökség, valamint a kapcsolódó táji örökség megőrzése és bemutatathatóvá tétele, valamint a kulturális örökséghez való hozzáférés javítása.

Fontos szempont a közösségek szemléletformálása, az örökség, mint lehetőség integrálása a köztudatba, az örökségi elemek "élhető" hasznosítását hirdető pozitív üzenetek terjesztése, az ezekhez szükséges oktatások, képzések (tanműhelyek, szakvezetések) integrálása a projektekbe, és ezeken keresztül az örökségi helyszíneknek közösségformáló erőként való hasznosítása, a tehetséggondozás és a társadalmi felzárkózás elősegítése.

Alapvető cél a városi életforma színtereiként szolgáló leromlott állapotú országos műemléki védelem alatt álló épített kulturális örökségi értékek és kapcsolódó táji környezetük hiteles és fenntartható megújítása, kulturális funkcióiknak megerősítésével és nagyközönség számára elérhetővé tételével, ezáltal enyhítve a társadalmi egyenlőtlenségeket.

Az épített kulturális örökség megőrzése és fenntartható használata városi térségekben olyan megalapozott módon kell, hogy megvalósuljon, amely segíti a valódi szükségleteken alapuló társadalmi befogadást a kulturális és közösségi javakhoz való hozzáféréseken keresztül.

3. FENNTARTHATÓ ÉS ÉLHETŐ VÁROS

F1 Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés

A hatékony energiatakarékos elvének érvényesítését tudatos városi energiagazdálkodással lehet elérni.

Az elvárható komfort és környezetvédelmi igények biztosítására és a klímaváltozás hatásainak is a kezelésére, a teljes közműellátást kell biztosítani. A fenntarthatóság javítása érdekében a takarékosagra nevelés mellett az egyes közműveknél fejlesztési igények jelentkeznek. Az energiaközműveknél a megújuló energiahordozók alkalmazásával javítható a fenntarthatóság. Elsődlegesen a napenergia hasznosításának szélesebb körű igénybe vétele eredményezhet megtakarítást. Kiemelten a nyári hűtés energia igényének kielégítésére hasznosítható napelemek terjesztésével.

F2 Minőségi lakókörnyezet, vonzó és energiahatékony épített környezet, táj- és településkép

A szükséges beruházásokat nem a várost övező területek extenzív fejlesztésével, hanem a már beépített – vagy beépítésre szánt – területek fejlesztésével kell megoldani. A településszerkezeti terv elégséges tartalék-területet jelölt ki a fejlesztések megvalósítására, melyek nagy részének felhasználására eddig nem került sor. Új lakóterületek kialakításánál elsősorban a magasabb életminőséget nyújtó családi házas övezeteket célszerű preferálni.

Az egészséges lakókörnyelményekhez nem csak az egészséges lakás, hanem az egészséges és sokszínű lakókörnyezet is hozzátartozik.

A lakó funkciót ki kell egészítse a magas színvonalú és sokoldalú intézményhálózat, megújított közterület-hálózat, a városi közterületek megújítása, korszerűsítése

A lakóövezetek fejlesztése eltérő típusú beavatkozásokat igényel a város különböző területein.

Az épített környezet fejlesztésekor elsődleges szempont az energiahatékonyság növelése (energiatakarékos épületállomány), a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás (bel- és csapadékvíz elvezetési rendszer), valamint az épített örökség védelme. Fontos feladat a leromlott területek felszámolása, a leszakadó településrészek épületállományának és közterületeinek megújítása, valamint a kihasználatlan épületek, telkek intenzívebb hasznosítása.

Az épületállomány fejlesztése a városképi és környezeti szempontok mellett gazdaságfejlesztési célokat is szolgál, a lakhatási feltételek javítása, a bérlakásprogram fontos szerepet játszhat a fiatal szakképzett munkaerő városban tartásában, városba vonzásában is.

Pécsvárad belvárosa jó adottságokkal rendelkezik ahhoz, hogy sétálható, „zöld” jellege tovább erősödjön. A vonzó településkép megteremtése érdekében elengedhetetlen a belvárosi és városkörnyéki zöldterületek megóvása, további fejlesztése, környezetbarát megközelíthetőségének biztosítása.

A városi élet fontos elemét képezi a városkép: a közterek, középületek, lakhatási feltételek, közművek állapota.

A fenntartható fejlődés érdekében a város meglévő városszerkezeten belüli növekedése indokolt.

F3 Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása (táji, természeti, épített értékek)

A fenntartható fejlődés szempontjából kedvező, ha a város beépítése intenzív, megfelelő sűrűségű, minél kisebb területet foglal el, minél több a természeti környezet, minél kevesebb az épített. Ez esetben a város működése is gazdaságosabb, a környező értékes mezőgazdasági területek hozzájárulnak a város gazdaságának kiegyensúlyozottságához, a megkímélt természeti terület lehetőséget biztosít a város lakói számára a rekreációhoz, a szabadidő hasznos eltöltéséhez.

Szükséges a külterületi fejlesztések optimalizálása, a hagyományos tájszerkezet és tájhasználat működőképes hagyományainak és karakterének megőrzése, olyan fenntartható tájhasználatok megerősítése, amelyek a nem kívánatos külterületi fejlesztéseket gátolják és nem rónak hatalmas terheket a városra az út- és közműfejlesztések és üzemeltetés terén, viszont kibontják a tájpotenciálban rejlő erdő- és mezőgazdasági, valamint a turisztikai és rekreációs potenciált.

A termőfölddel való takarékos gazdálkodás kiemelt fontosságú, hiszen a mezőgazdasági termékek stabilan tartják értéküket, piacuk – a világ népességének növekedése és a termőterületek szűkülése következtében – hosszú távon biztosított.

A klímaváltozás miatt a felszíni vízrendezés fejlesztést igényel, hogy alkalmas legyen a szélsőséges csapadékesemények kezelésére. Az extrém csapadékesemények kezelését a lefolyás késleltetésével kell kezdeni (már erdészeti, mezőgazdasági szinten is). Beépítésre szánt területen záportározók létesítésével kell számolni és csak utolsó megoldásként szabad a befogadó élővizek vízszállító kapacitásának javítását alkalmazni, hiszen ezzel csak áthelyezzük a problémát olyan területre, ahol már nem kezelhető méretűvé válik. Az élővizek, vízfolyások, árkok rendezésére, állandó karbantartására nagyobb figyelmet kell fordítani.

4. GONDOSKODÓ VÁROS

G1 Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése

Pécsváradon élők életminőségének alapvető feltétele a megfelelő színvonalú humán szolgáltatások (egészségügy, szociális és gyermekjóléti ellátás, oktatás-nevelés, közigazgatás) elérhetősége.

A lakosság egészségi állapotának javításában a korszerű egészségügyi alapellátás biztosítása mellett kiemelt szerepet kell kapnia a prevenciónak (megelőzés, szűrés, tájékoztatás, egészséges életmód terjesztése), valamint az aktív egészségmegőrző programoknak. Az egészségügyi ellátást fejlett, kiépült gondozási, ápolási rendszernek szükséges kiegészítenie.

A szociális ellátások terén fontos szempont a szükségletekre reagálás, mind a kisgyermekellátás, mind az időskorúak, fogyatékkal élők, egyéb rászorultak ellátása terén. A demográfiai tendenciákhoz igazodva kiemelt figyelmet szükséges fordítani az időseket ellátó intézmények fejlesztésére.

A magas színvonalú oktatás-nevelés biztosítása – az óvodai hálózat, a magas színvonalú, színes (nyelvi és informatikai oktatás) alapfokú oktatás és a középfokú oktatási intézmények – nem csupán társadalmi, hanem gazdasági szempontból is elengedhetetlen.

Az épületállomány megőrzésére, az igények szerinti fejlesztésére, az oktatási intézmények korszerűsítésére kell törekedni.

A versenyképes oktatási háttér biztosítása érdekében fontos a gazdaság igényeihez igazodó, annak változásaihoz gyorsan és rugalmasan alkalmazkodó szakképzési rendszer kialakítása és folyamatos fejlesztése, a duális képzés elterjesztése. Kiemelt hangsúlyt kell fektetni az idegen nyelvi képzésre, az alap-és középfokú oktatásban is.

A növekvő technológiai színvonal új képzettségeket és képességeket igényel, erősíteni szükséges a képzést (elsősorban a hiányszakmák területén), a városban működő cégek igényeire alapozva.

A humán szolgáltatások fejlesztésén belül szükséges figyelmet fordítani az ügyfélbarát, elektronikus közigazgatás további fejlesztésére.

G2 Közösségi, szolidáris társadalom

A lakosság megtartásának, visszavonásának kulcstényezője a helyi identitástudat további erősítése, amely hozzájárulhat a felsőfokú végzettségű fiatalok visszacsábításához is.

A társadalom fejlettségének fokmérője, hogy a város és lakossága mennyire szolidáris a hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportokkal. A társadalom halmozottan hátrányos helyzetű rétegeinek leszakadása leromlással fenyegetett területeket eredményezett a városban, így ezen városrészek felzárkóztatása szorosan összekapcsolódik a helyi társadalom felzárkóztatásával.

A városi lakosság biztonságérzetének növelése érdekében fontos a közbiztonság javítása.

Kiemelt szerepet kap a különböző társadalmi csoportok irányában megnyilvánuló szolidaritás, az aktív helyi közösségek jelenléte. A társadalom fejlettségének fokmérője, hogy a város és lakossága mennyire szolidáris a hátrányos helyzetben lévő társadalmi csoportokkal. A társadalom halmozottan hátrányos helyzetű rétegeinek leszakadása leromlással fenyegetett területeket eredményez a városban, e városrészek felzárkóztatása összekapcsolódik a helyi társadalom felzárkóztatásával. A

komplex probléma megoldása érdekében további integrált – foglalkoztatási, lakhatási, szociális – beavatkozások megvalósítására van szükség.

Az életkor meghosszabbodásával – ezen belül a nyugdíjas kor meghosszabbodásával – a társadalomban egyre nagyobb arányt képviselnek az időskorú emberek. Ezért az időskorúak védelmére – ezen belül az egészségügyi ellátásra, otthoni gondozásra, az elszegényedés megakadályozására, az egyedüllét enyhítésére és a megnövekedett szabadidő eltöltésének biztosítására – az önkormányzatnak kiemelt figyelmet kell fordítani.

A fenntartható társadalmi viszonyok alapkérdése, hogy a társadalom nem mondhat le a leszakadó vagy leszakadással fenyegetett csoportok – nők, mélyszegénységben élők, romák, fogyatékosokkal élők, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, idősek – felzárkóztatásáról, életminőségének javításáról, társadalmi részvételének biztosításáról, ezekkel együtt egy mindenki számára elérhető élhető város megteremtéséről.

Pécsvárad fejlődésében fontos szerepet tölthetnek be az alulról jövő közösségi és önkéntes kezdeményezések, ennek érdekében fontos, hogy a város bátorítsa és támogassa a helyi közösségek, civil szervezetek működését, s ehhez infrastrukturális feltételeket is biztosítson. A városban élők elégedettségének növelése érdekében szükséges, hogy a város családbarát módon szervezze a közösségi – kulturális, közigazgatási, stb. – szolgáltatásokat.

G3 Aktív városi és várostérségi kapcsolatok

Pécsvárad és a környező települések együttműködésének ösztönzése fontos feladat, s elengedhetetlen a város és a járás fejlődéséhez. Csak együttműködés révén képzelhető el a szűkös forrásokon alapuló, de hatékony és koncentrált fejlődés. A partnerségben rejlő lehetőségeket egyre több önkormányzat ismeri fel, ami által nemcsak a közszolgáltatási feladatok szinten tartása, hanem színvonalának emelése, sőt a hatékonyság fokozása is megvalósítható. Az együttműködő települések kölcsönösen erősítik egymás kulturális, turisztikai vonzerejét. Az együttműködések elősegítik a szolgáltatási kapacitások racionális hasznosítását, a különböző ellátó rendszerek összehangolt, minőségi fejlődését, a forrásokhoz való hozzájutást. Az együttműködés tekintetében fontos szerepet töltenek be az önkormányzatok mellett a szakmai és civil szervezetek is.

A város jövőjét meghatározza az aktív hazai és nemzetközi kapcsolatrendszer működése is. A kapcsolatrendszernek fontos elemét képezik az aktív testvérvárosi és partnervárosi együttműködések, illetve a hazai és határon átnyúló turisztikai együttműködések, kulturális programok. A város nyitottságának, nemzetközi kapcsolatainak szélesítéséhez jó lehetőséget adhat az európai uniós és más nemzetközi projektekben való aktív részvétel.

3.3.2 A jövőkép, a településfejlesztési elvek, az átfogó cél és a részcélok kapcsolata

Pécsváradnak olyan minőségi települési környezetet kell kialakítania, amely a magas szintű vállalkozási-, szolgáltatási- és infrastrukturális környezet kialakítása, a helyi társadalom életszínvonalának emelése, az épített- és a természeti-táji környezet kiemelt védelme, valamint a kulturális milió formálása terén is előrelépést jelent. Ezen feltételek teljesülésével, Pécsvárad egy versenyképes, attraktív, fenntartható, élhető település képét mutathatja majd, amely meg tud felelni nemcsak az idelátogatók, letelepedők szigorú követelményeknek, de a helyi társadalom várossal

szemben támasztott egyre növekvő igényeinek (megfelelő minőségű munkahelyek, élhető, tiszta és egészséges környezet, változatos kulturális kínálat, magas színvonalú oktatási és egészségügyi rendszer, minőségi közlekedés, javuló közbiztonság, stb.) is.

A településfejlesztési koncepció célrendszere, amely harmóniát és egyensúlyt kíván keresni a gazdasági fejlődés, a versenyképességi kívánalmak, a társadalmi igények és elvárások, valamint a természeti környezet által biztosított adottságok, lehetőségek között. Pécsvárad településfejlesztési koncepciójának célrendszerével is jelzi, hogy a város meghatározó szféráinak (gazdaság, társadalom, természeti környezet, infrastruktúra) mindegyikét kiemelten kezeli, fejlesztésüket egymásra épülve, időben párhuzamosan kívánja megvalósítani az európai városfejlesztési célkitűzésekkel összhangban.

Pécsvárad településfejlesztési koncepciójának középpontjában a város 2030-ra elérendő jövőképe áll. A jövőkép a jelenlegi adottságokból kiindulva és a várható tendenciákra alapozva fogalmazza meg a hosszú távon elérni kívánt állapotot. Annak érdekében, hogy a város valóban megvalósítsa a gazdasági, társadalmi és környezeti szempontok szerint megfogalmazott jövőbeni állapotot, kijelölésre kerültek a település átfogó fejlesztését szolgáló célok – 4 átfogó cél és 12 rész cél. A fejlesztési elképzelések megvalósítása során figyelembe kell venni a településfejlesztési alapelveket, amelyek meghatározóak a város fejlesztésének szempontjából.

Az átfogó és a részcélok koherenciája

Jelmagyarázat: <div style="display: inline-block; width: 15px; height: 15px; background-color: #003366; border: 1px solid black; margin-right: 5px;"></div> erős koherencia <div style="display: inline-block; width: 15px; height: 15px; background-color: #6699cc; border: 1px solid black; margin-right: 5px; margin-top: 2px;"></div> közepes koherencia <div style="display: inline-block; width: 15px; height: 15px; background-color: #cccccc; border: 1px solid black; margin-right: 5px; margin-top: 2px;"></div> gyenge koherencia	Átfogó célok			
	Pécsvárad részcélok	Versenyképes város	Attraktív város	Fenntartható és élhető város
V1 - Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés				
V2 - A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása				
V3 - Magas szintű, a kínálathoz alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés				
A1 - Fejlett turizmus, minőségi turisztikai szolgáltatások				
A2 - Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek				
A3 – Az épített környezet megőrzése				
F1 - Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés				
F2 - Minőségi lakókörnyezet, vonzó és energiahatékony épített környezet, táj-és településkép				
F3 - Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása				
G1 - Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése				
G2 - Közösségi, szolidáris társadalom				
G3 - Aktív városi és várostérségi kapcsolatok				

3.3-1. ábra: Az átfogó célok és részcélok koherenciája

Részcélok / részcélok	V1	V2	V3	A1	A2	A3	F1	F2	F3	G1	G2	G3
V1 - Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés	erős	erős	erős	erős								
V2 - A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása	erős	erős										
V3 - Magas szintű, a kínálatához alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés	erős		erős									
A1 - Fejlett turizmus, minőségi turisztikai szolgáltatások	erős			erős	erős							
A2 - Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek				erős	erős							gyenge
A3 - Az épített környezet megőrzése						erős		erős		erős		
F1 - Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés							erős		erős			
F2 - Minőségi lakókörnyezet, vonzó és energiahatékony épített környezet, táj-és településkép			erős					erős		erős		
F3 - Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása							erős		erős			
G1 - Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése						erős		erős		erős		
G2 - Közösségi, szolidáris társadalom											erős	erős
G3 - Aktív városi és várostérségi kapcsolatok					erős						erős	erős

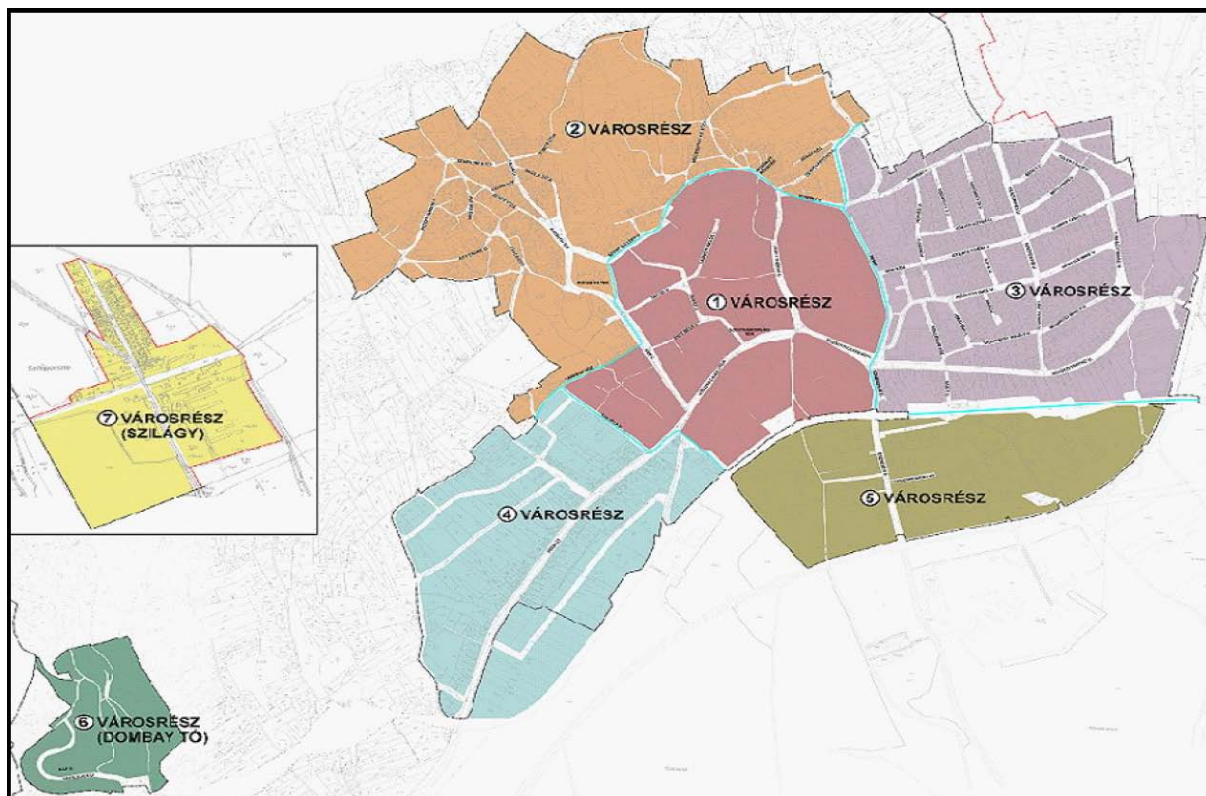
Jelmagyarázat:

	erős koherencia
	közepes koherencia
	gyenge koherencia

3.3-2. ábra: A részcélok koherenciája

3.3.3 A fejlesztési célok értelmezése az egyes településrészekre

Pécsvárad szerkezetileg, városképi arculatában, karakterében és területhasználati jellemzői alapján 7 városrészből áll.

3.3-3. ábra: Pécsvárad településrészek

1. Történeti és jelenlegi településközpont
2. Vár és a történeti település északi része
3. Keleti városrész
4. Pécsi út melletti terület
5. Vasút és a 6-os számú főút közötti terület
6. Dombay tó és környéke
7. Szilágypuszta területe

A városrészek fejlesztésével kapcsolatban általános elv a differenciált, de a város egészében való gondolkodás, a zöldterületi rendszer fejlesztése és a városfejlesztés és a gazdaságfejlesztés közötti összhang megteremtése.

1. Történeti és jelenlegi településközpont

A fejlesztés céljai:

- településközpont rehabilitációja
- műemlékek és a műemléki környezet felújítása
- infrastruktúra fejlesztése (víz, csatorna, csapadékvíz, közúti hálózat – járdák)
- városközpontban a parkolás átszervezése
- intézmények energetikai szempontú átalakítása, felújítása
- Vár turisztikai célú további fejlesztése
- a terület turisztikai vonzerejének növelése
- zöldfelületek fejlesztése, karbantartása
- minőségi lakókörnyezet kialakítása
- helyi közlekedésfejlesztés

2. Vár és a történeti település északi része

A fejlesztés céljai:

- infrastruktúra fejlesztése (víz, csatorna, csapadékvíz, közúti hálózat – járdák)
- intézmények energetikai szempontú átalakítása, felújítása
- zöldfelületek fejlesztése, karbantartása
- minőségi lakókörnyezet kialakítása
- helyi közlekedésfejlesztés
- leromlott városi területek rehabilitációja

3. Keleti városrész

A fejlesztés céljai:

- infrastruktúra fejlesztése (víz, csatorna, csapadékvíz, közúti hálózat – járdák)
- intézmények energetikai szempontú átalakítása, felújítása
- zöldfelületek fejlesztése, karbantartása
- minőségi lakókörnyezet kialakítása
- helyi közlekedésfejlesztés

4. Pécsi út melletti terület

A fejlesztés céljai:

- infrastruktúra fejlesztése (víz, csatorna, csapadékvíz, közúti hálózat – járdák)
- intézmények energetikai szempontú átalakítása, felújítása
- piacorientált szakképzés, duális képzés bevezetése

5. Vasút és a 6-os számú főút közötti terület

A fejlesztés céljai:

- infrastruktúra fejlesztése (víz, csatorna, csapadékvíz, közúti hálózat – járdák)
- helyi gazdaságfejlesztés

6. Dombay tó és környéke

A fejlesztés céljai:

- infrastruktúra fejlesztése
- szennyvízhálózat kiépítése
- tó vízminőségi problémájának megoldása
- a terület turisztikai vonzerejének növelése

7. Szilágypuszta területe

A fejlesztés céljai:

- infrastruktúra fejlesztés
- gazdasági területfejlesztés

Jelmagyarázat:												
	meghatározó funkció											
	egyéb jellemző funkció											
	nem jellemző funkció											
Városrészek	Funkció	Ipari, logisztikai	Kereskedelmi	Mezőgazdasági	Zöldfelület, környezet	Turisztikai, rekreációs	Közlekedési	Közösségi	Közigazgatási	Humán szolgáltatási	Lakó	Város(rész) központi
Történelmi és jelenlegi településközpont												
Vár és a történelmi település északi területe												
Keleti városrész												
Pécsi út melletti terület												
Vasút és a 6-os számú főút közötti terület												
Dombay tó és környéke												
Szilágypuszta területe												

3.3-4. ábra: A városrészek jellemző funkciói

Az egyes településrészek vonatkozásában a fejlesztési célok eltérő kontextusban értelmezhetőek.

A célrendszer városrészi hatásait a relevancia-táblázat tekinti át, bemutatva, hogy mely célok mely területeket érintik a legérzékenyebben.

A fejlesztési célok értelmezése a városrészekre:

		Városrészek						
		1. Történeti és jelenlegi településközpont	2. Vár és a történeti település északi része	3. Keleti városrész	4. Pécsi út melletti terület	5. Vasút és a 6-os számú főút közötti terület	6. Dombay tó és környéke	7. Szilágypuszta területe
Jelmagyarázat: erős érintettség közepes érintettség								
Fejlesztési célok								
Versenyképes város	V1 - Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés							
	V2 - A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása							
	V3 - Magas szintű, a kínálathoz alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés							
Attraktív város	A1 - Fejlett turizmus, minőségi turisztikai szolgáltatások							
	A2 - Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek							
	A3 – Az épített környezet megőrzése							
Fenntartható és élhető város	F1 - Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés							
	F2 - Minőségi lakókörnyezet, vonzó és energiahatékony épített környezet, táj-és településkép							
	F3 - Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása							
Gondoskodó város	G1 - Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése							
	G2 - Közösségi, szolidáris társadalom							
	G3 - Aktív városi és várostérségi kapcsolatok							

3.3-5. ábra: A fejlesztési célok és a városrészek kapcsolata

3.3.4 A célrendszer illeszkedése az Európai Unió, a hazai és a megyei fejlesztési célokhoz

3.3.4.1 EU 2020 stratégia

Az **EU 2020 stratégia** sikeres megvalósításában a városoknak kiemelkedő szerep jut. A jövőbeni kohéziós politika célul tűzi ki az integrált várospolitikát ösztönzését, amely elősegíti a fenntartható városfejlesztést, s ezzel erősíti a városok kohéziós politikában betöltött szerepét. Alapvetően fogalmazódik meg, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapnak olyan integrált stratégiákat kell támogatnia a fenntartható városfejlődés érdekében, amely célul tűzi ki a várostérségeket érintő gazdasági, környezeti, éghajlattal összefüggő és társadalmi problémák kezelését. Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó EU stratégiához, illetve az egyes alapok célkitűzéseikhez, többek között a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz történő hozzájárulás érdekében minden egyes európai strukturális és beruházási alap a következő **tematikus célkitűzéseket** támogatja:

- (1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;
- (2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;
- (3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;
- (4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;
- (5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;
- (6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;
- (7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;
- (8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;
- (9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;
- (10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;
- (11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.

A településfejlesztési koncepciójában megfogalmazott célrendszer illeszkedését az EU tematikus célkitűzésekhez az alábbi táblázat foglalja össze:

Pécsvárad célrendszerének illeszkedése az EU tematikus céljaihoz

Jelmagyarázat: erős koherencia közepes koherencia gyenge koherencia	EU tematikus célok											
	Pécsvárad részcélok	(1) a kutatás, a technológiai fejlesztés és az innováció erősítése;	(2) az IKT-hoz való hozzáférésnek, azok használatának és minőségének a javítása;	(3) a kkv-k, (az EMVA esetében) a mezőgazdasági, illetve (az ETHA esetében) a halászati és akvakultúra-ágazat versenyképességének a növelése;	(4) az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaság felé történő elmozdulás támogatása minden ágazatban;	(5) az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás, a kockázatmegelőzés és -kezelés előmozdítása;	(6) a környezet megóvása és védelme és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása;	(7) a fenntartható közlekedés előmozdítása és szűk keresztmetszetek megszüntetése a kulcsfontosságú hálózati infrastruktúrákban;	(8) a fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatása;	(9) a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység, valamint a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem;	(10) az oktatásba, és a képzésbe, többek között a szakképzésbe történő beruházás a készségek fejlesztése és az egész életen át tartó tanulás érdekében;	(11) a hatóságok és az érdekelt felek intézményi kapacitásának javítása és hatékony közigazgatáshoz történő hozzájárulás.
V1 - Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés												
V2 - A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása												
V3 - Magas szintű, a kínálatához alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés												
A1 - Fejlett turizmus, minőségi turisztikai szolgáltatások												
A2 - Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek												
A3 – Az épített környezet megőrzése												

F1 - Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés											
F2 - Minőségi lakókörnyezet, vonzó és energiahatékony épített környezet, táj-és településkép											
F3 - Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása											
G1 - Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése											
G2 - Közösségi, szolidáris társadalom											
G3 - Aktív városi és várostérségi kapcsolatok											

3.3-6. ábra: Pécsvárad célrendszerének illeszkedése az EU tematikus céljaihoz

Pécsvárad város településfejlesztési koncepciójának célrendszere összhangban áll a tematikus célkitűzésekkel.

3.3.4.2 Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK)

A nemzeti jövőkép elérése érdekében az Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció (OFTK) négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt és ezek elérése érdekében tizenhárom specifikus célt, köztük hét szakpolitikai jellegű és hat területi célt fogalmaz meg.

Az OFTK a kormányzati fejlesztéspolitika 2030, illetve 2014-2020 között megvalósítandó stratégiai céljait, prioritásait jelöli ki. A koncepcióban foglaltak szerint Magyarország 2030-ban Kelet-Közép-Európa egyik vezető gazdasági és szellemi központja lesz, lakosságának biztonságos megélhetést biztosító, az erőforrások fenntartható használatára épülő versenyképes gazdasággal, azzal összefüggésben gyarapodó népességgel, megerősödött közösségekkel, javuló életminőséggel és környezeti állapottal.

Ennek érdekében az OFTK négy hosszú távú, 2030-ig szóló átfogó fejlesztési célt, valamint 13, az átfogó célokénál egyenként jóval szűkebb tárgykörű ágazati és területi specifikus célt fogalmaz meg. Pécsvárad településfejlesztési koncepciójában megfogalmazott célrendszer illeszkedését az OFTK átfogó célkitűzésekhöz az alábbiak szerint foglalható össze:

Átfogó célok illeszkedése:

- **Értékteremtő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés:** Az OFTK keretében megfogalmazott egyik átfogó cél a gazdasági növekedés, fejlődés és jövedelemtermelés biztosítása. Pécsvárad településfejlesztési koncepciójának „Versenyképes város” átfogó célja teljes mértékben összhangban áll az OFTK ezen céljával, valamint a cél elérése érdekében megjelölt kiemelt eszközökkel (a gazdaságba történő beruházások és a vállalkozásfejlesztés támogatása, a kis- és középvállalkozások megerősítése és piaci lehetőségeik szélesítése, a biztonságos élelmiszerellátás, a helyi gazdaság megerősítése). Mind az OFTK, mind a városi koncepció esetében az egyik átfogó cél fókuszja a gazdaságfejlesztés, a foglalkoztatás növelése és a vállalkozások fejlesztése.
- **Népesedési fordulat, egészség és megújuló társadalom:** Az OFTK keretében megfogalmazott megújuló társadalom átfogó céllal összhangban áll Pécsvárad településfejlesztési koncepciójának „Gondoskodó város” átfogó célja. Mind az OFTK, mind a városi koncepció esetében az egyik átfogó cél a társadalomra, az életminőség javítására fókuszál.
- **Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme:** Az OFTK átfogó célként fogalmazza meg az erőforrások megőrzését a jövő generációinak számára. Ezzel a céllal teljes mértékben koherens Pécsvárad településfejlesztési koncepciójának „Fenntartható és élhető város” átfogó célja. Mind az OFTK, mind a városi koncepció esetében az egyik átfogó cél a fenntartható fejlődés biztosítására fókuszál.
- **Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet:** Ez az átfogó cél OFTK területfejlesztési, térszerkezeti céljait integrálja. Kimondja, hogy többközpontú térszerkezet megvalósítása érdekében szükséges az ország Budapest központúságának oldása, a gazdasági fejlődést biztosító beruházások területi terítése, a térségi versenyképességet segítő térszerkezet, térségi kapcsolatok kialakítása, erősítése. Ez összhangban áll Pécsvárad város átfogó céljaival.

		OFTK átfogó célok 2030			
Jelmagyarázat: erős koherencia közepes koherencia gyenge koherencia		Értéktermelő, foglalkoztatást biztosító gazdasági fejlődés:	Népesedési fordulat, egészséges és megújuló társadalom	Természeti erőforrásaink fenntartható használata, értékeink megőrzése és környezetünk védelme	Térségi potenciálokra alapozott, fenntartható térszerkezet
Pécsvárad TK átfogó célok 2030	Versenyképes város: Versenyképes, magas színvonalú gazdaság, értéktermelő foglalkoztatás és az aktivitás növelése				
	Attraktív város: Mind a turisták, mind a térségben élők számára jó minőségű szolgáltatások és programok nyújtása				
	Fenntartható és élhető város: Energiahatékonyság és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás				
	Gondoskodó város: Javuló életminőség és a társadalmi különbségek csökkentése				

3.3-7. ábra: A településfejlesztési koncepció célrendszere és az OFTK célok kapcsolata

Pécsvárad város településfejlesztési koncepciójának célrendszere összhangban áll az OFTK célrendszerével.

<div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="margin-right: 10px;"> <div style="width: 15px; height: 15px; background-color: #0056b3; margin-bottom: 5px;"></div> erős koherencia <div style="width: 15px; height: 15px; background-color: #a6c9ec; margin-bottom: 5px;"></div> közepes koherencia <div style="width: 15px; height: 15px; background-color: #e6e6e6; margin-bottom: 5px;"></div> gyenge koherencia </div> <div> <p>Jelmagyarázat:</p> <p>Fejlesztési célok</p> </div> </div>		OFTK célkitűzései										
		Szakpolitikai					Területi					
		Versenyképes, innovatív gazdaság	Életképes vidék, egészséges élelmiszertermelés és élelmiszer feldolgozóipar fejlesztése	Gyógyító Magyarország, egészséges társadalom, egészség és sportgazdaság	Kreatív tudástársadalom, piacképes készségek, K+F+I	Értéktudatos és szolidáris öngondoskodó társadalom	Jó állam, szolgáltató állam és biztonság	Stratégiai erőforrások megőrzése, fenntartható használata, környezetünk védelme	Az ország makro regionális szerepének erősítése	A többközpontú térszerkezetet biztosító város-hálózat	Vidéki térségek népességetartó képességének növelése	Kiemelkedő táji értékű térségek fejlesztése
Versenyképes város	V1 - Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés											
	V2 - A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása											
	V3 - Magas szintű, a kínálatához alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés											
Attraktív város	A1 - Fejlett turizmus, minőségi turisztikai szolgáltatások											
	A2 - Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek											
	A3 – Az épített környezet megőrzése											
Fenntartható és élhető város	F1 - Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés											
	F2 - Minőségi lakókörnyezet, vonzó és energiahatékony épített környezet, táj- és településkép											
	F3 - Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása											
Gondoskodó város	G1 - Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése											
	G2 - Közösségi, szolidáris társadalom											
	G3 - Aktív városi és várostérségi kapcsolatok											

3.3.4.3 Megyei területfejlesztési koncepció

A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése 3/2014. (II. 20.) Kgy. határozatával fogadta el a „Baranya Megyei Területfejlesztési Koncepció 2014-2020” c. dokumentumot, melyben a megye jövőképe, fejlesztési célrendszerének és a célok eléréséhez szükséges fejlesztési irányok, illetve beavatkozási területek meghatározására került sor. A Baranya Megyei Önkormányzat Közgyűlése a „Baranya Megyei Területfejlesztési Program (Stratégiai és Operatív Program)” c. dokumentumot a 38/2014. (IX. 18.) Kgy. határozatával fogadta el.

A megye jövőképe „Baranya megye 2030-ra élhető, az erőforrásaival fenntarthatóan gazdálkodó térségi csomóponttá válik, elsősorban értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdasági szerkezettel, javuló gazdasági mutatókkal, ahol növekszik a foglalkoztatás és megkezdődik a társadalmi felzárkózás.” A jövőképben megfogalmazott célállapot alapját egy a megye belső erőforrásaira építő, de kifelé is nyitott, a megye és tágabb környezete számára is térségszervező erővel bíró gazdaság kiépítése és megerősítése jelenti.

Baranya megye 2030-as jövőképét a 2014-2020-as időszakra vonatkozóan megfogalmazott stratégiai és területi célok megvalósulásával kívánjuk elérni.

I. Értékteremtő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása

Célunk a megye gazdaságának fejlesztése, amely által a foglalkoztatás is javul térségben. A gazdaság fejlesztésének két irányát tűztük ki célul, egyrészt a helyi, családi gazdaságok megerősítését, valamint a húzóágazatok megerősítésén alapuló versenyképes gazdasági ágak fejlesztését.

II. Egészséges és megújuló társadalom

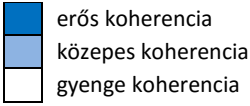
A lakosság egészségi állapota közvetlenül befolyásolja a megye versenyképességét, mivel a hosszabb és egészségesebb élet együtt jár a foglalkoztatás bővülésével, az aktívan töltött évek növekedésével. Támogatni kívánjuk a munkavállaláshoz és a teljes élethez szükséges egészségi állapot megőrzésének feltételeit, az egészséges életvitel lehetőségét. Az egészségi állapot javítása a társadalmi tőke növekedése révén az elmaradott térségek felzárkóztatásának is záloga.

A megújuló társadalom megvalósulásának előfeltételei: komplex munkaerő-piaci és társadalmi felzárkózás elősegítése, értéktudatos és szolidáris helyi közösségek működése, az állampolgári aktivitás és az öngondoskodási képesség növekedése. A társadalmi párbeszéd szempontjából a civil szektor részét képezik a helyi közösségek, a különböző érdekek mentén szerveződő érdekközösségek és a formalizált civil szervezetek. Ezzel összhangban erősítjük az egyéni, családi és közösségi öngondoskodást, a helyi közösségek önszerveződését és együttműködését, különös tekintettel a nemzetiségi kulturális autonómia megőrzésére.

III. Természet-és energiatudatos megye

Célunk egy olyan gazdasági versenyképességet javító térszerkezet kialakítása, mely figyelembe veszi a természeti adottságokat és harmonikusan együttműködik környezetével.

A káros környezeti hatások csökkentése, valamint az emberek mindennapi életét befolyásoló rutin tevékenységek (pl. munkába járás) megkönnyítése érdekében nélkülözhetetlen a gyors és hatékony elérhetőség biztosítása, illetve a mobilitás javítása, melyek kedvező környezeti, társadalmi és gazdasági hatásai vitathatatlanok.

Jelmagyarázat: 		Baranya Megyei Területfejlesztési Koncepció átfogó célok 2030		
		Értéktermelő foglalkoztatást biztosító gazdaság kialakítása	Egészséges és megújuló társadalom	Természet-és energiatudatos megye
Pécsvárad TK átfogó célok 2030	Versenyképes város: Versenyképes, magas színvonalú gazdaság, értéktermelő foglalkoztatás és az aktivitás növelése			
	Attraktív város: Mind a turisták, mind a térségben élők számára jó minőségű szolgáltatások és programok nyújtása			
	Fenntartható és élhető város: Energiahatékonyság és a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás			
	Gondoskodó város: Javuló életminőség és a társadalmi különbségek csökkentése			

3.3-8. ábra: A településfejlesztési koncepció átfogó céljainak illeszkedése a Baranya Megyei Területfejlesztési koncepció átfogó céljaihoz

Pécsvárad város településfejlesztési koncepciójának célrendszere összhangban áll a megyei területfejlesztési koncepció célrendszerével.

Az átfogó célokhoz 7 stratégiai cél társul:

1. Helyi gazdaságok fejlesztése

Célunk a megye saját (belső) erőforrásain alapuló gazdaságfejlesztés, amely hozzájárul a megye hátrányos helyzetű egyéneinek és területeinek felzárkóztatásához, a helyi, családi gazdaságok megerősítéséhez. A helyben megtermelt javakat helyben kívánjuk tartani, tehát célunk, hogy az elsősorban mezőgazdasági, illetve kézműves javakat helyben dolgozzák fel, és helyben is értékesítsék.

2. Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése

Célunk egy külső (megyén kívüli) erőforrásokra is támaszkodó, versenyképes gazdaság megteremtése a megyében.

A versenyképes gazdaság megteremtéséhez a fenntartható termelői szerkezet létrejöttét kell támogatni; azokat az iparágakat, melyek a megye számára kitörési pontot jelenthetnek, ezáltal a megyében előállított tőkejövedelem növekedhet.

A versenyképesség megteremtésének egy másik feltétele a kutatási-fejlesztési és innovációs (K+F+I) potenciál erősítése. A K+F+I-t a gazdaság szolgálatába kell állítani.

3. Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrások fejlesztése

Célunk az aktív munkaerő-piaci és foglalkoztatáspolitikai eszközök előtérbe helyezése. Elsősorban képzés, átképzés és vállalkozóvá válás támogatásával az elhelyezkedési esélyek fokozása.

4. Társadalmi felzárkózás elősegítése

Baranya megye gazdaságának dinamizálása és a növekedés fenntartása mellett figyelemmel kell lenni a sérülékeny társadalmi csoportok (gyerekek, idősök, munkanélküliek, szegények, romák, hátrányos helyzetű térségben lakók) helyzetére és meg kell akadályozni a különbségek további növekedését.

5. Stratégiai erőforrások fenntartható használata

Célunk megvalósításának alapvető feltétele a természeti, emberi környezet stratégiai szemléletű védelme és takarékos hasznosítása, az élővilág, a termőföld, a talajok és a vízbázisok védelme. A megye azon települései, melyek nem rendelkeznek a szennyvíz kezelés megfelelő szintjével, veszélyeztethetik célunk elérését, így ezen területeken a szennyvízkezelési hiányosságok oldása kiemelt feladat.

Célunk a klímabarát építészeti megoldások elterjesztése, közterületek és épületek felkészítése (árnyékolás, párasítás, belterületi légmozgások klímatudatos tervezése, zöldterületek növelése), a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, illetve a klímatudatosság általános erősítése.

Célunk megújuló energiaforrásaink minél szélesebb körű, fenntartható hasznosítása.

6. Elérhetőség és mobilitás javítása

Célunk a gyors és hatékony elérhetőség, valamint a fenntartható mobilitás biztosítása valamennyi területi szinten, hogy az egyes térségek képesek legyenek kiaknázni gazdasági potenciáljukat és erősíteni versenyképességüket, dinamikus térségi kapcsolatrendszerrel tartva fenn tágabb környezetükkel.

A közösségi közlekedés megújítása - annak valamennyi területén - fontos környezeti céljaink teljesülése érdekében is. Az „utas központú” közösségi közlekedés jegyében meg kell valósítani a közösségi szállításban részt vevők menetrendjeinek és a közlekedési módok összehangolását.

7. Nagytérségi csomóponttá válás

Baranya megye fejlődésének egyik megalapozója és egyben fokmérője is a nagytérségi csomóponti szerep megszerzése és az általa generált gazdasági fejlődés.

Célunk megvalósítását alapvetően a megye közlekedési helyzetének javítása biztosítja, melyet a megyét érintő észak-déli és kelet-nyugati irányú - jelenleg hiányos - közlekedési tengelyek fejlesztéséből adódó potenciál kibontakoztatásával kívánunk elérni.

A térségi központok vagy csomópontok a kereskedelmi, innovációs, közlekedési stb. hálózatok legaktívabb pontjai, melyek tökevonó képessége, illetve gazdaságélénkítő hatása vitathatatlan.

A jó infrastrukturális ellátottsághoz való hozzáférést, az egyszerű és gyors elérhetőséget a megye egész területén biztosítani kell.

Baranya megye területi célkitűzései

A stratégiai célok mellett beazonosításra kerültek a megyében sajátos problémákkal küzdő, ill. az adott területre jellemző fejlődésbeli előnyökkel, lehetőségekkel jellemezhető térségek, megyén belüli területi egységek, melyek sajátos fejlesztési igényei ún. területi célok formájában kerültek meghatározásra. A megyére kialakított *négy területi cél*:

1. *Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén (Ős-Dráva program területe, Szigetvár, Sásd térsége)*
2. ***Termelési szerkezet átalakítás, gazdasági szemléletváltás Pécs és agglomerációja területén, illetve Komló és térségében***
3. *Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Bóly és Villány-Siklós-Harkány térségében*
4. *Baranya megye horvát határ menti térsége határon átnyúló kapcsolatainak javítása elsősorban közlekedési, gazdasági téren*

Pécsvárad a 2. számú területhez tartozik.

Pécsvárad településfejlesztési koncepciójában megfogalmazott célrendszer illeszkedését a megyei stratégiai és területi célokhoz az alábbi táblázat foglalja össze:

Fejlesztési célok		Baranya megyei									
		Stratégiai célok					Területi célok				
		Helyi gazdaságok fejlesztése	Tartós növekedésre képes gazdaság megteremtése	Piaci igényekre reagálni képes emberi erőforrások fejlesztése	Társadalmi felzárkózás elősegítése	Stratégiai erőforrások fenntartható használata	Elérhetőség és mobilitás javítása	Nagytárségi csomóponttá válás	Hátrányos helyzetű, fejletlen gazdaságú térségek komplex fejlesztése Baranya megye nyugati felén	Termelési szerkezet átalakítás, gazdasági szemléletváltás Pécs és agglomerációja területén, illetve Komló és térségében	Helyi adottságokra, komparatív előnyökre és lehetőségekre épülő vidék- és gazdaságfejlesztés kiemelten Mohács-Boly és Villány-Siklós-Harkány térségében
Versenyképes város	V1 - Fejlett helyi gazdaság, nagyszámú minőségi munkahely, magasabb jövedelmi szint, hatékony gazdaságfejlesztés										
	V2 - A gazdaságfejlesztés infrastrukturális és szervezeti feltételeinek kialakítása										
	V3 - Magas szintű, a kínálathoz alkalmazkodó oktatás, szakképzés, duális képzés										
Attraktív város	A1 - Fejlett turizmus, minőségi turisztikai szolgáltatások										
	A2 - Aktív kulturális és sportélet, rekreációs lehetőségek										
	A3 – Az épített környezet megőrzése										
Fenntartható és élhető város	F1 - Hatékony energiatakarékos és fenntartható városüzemeltetés										
	F2 - Minőségi lakókörnyezet, vonzó és energiahatékony épített környezet, táj-és településkép										
	F3 - Energiatakarékos területfelhasználás, a tájhasználat optimalizálása, a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás, a helyi erőforrások hasznosítása										
Gondoskodó város	G1 - Magas színvonalú humán szolgáltatások, intézmények korszerűsítése										
	G2 - Közösségi, szolidáris társadalom										
	G3 - Aktív városi és várostárségi kapcsolatok										

4 KIINDULÓ ADATOK A TOVÁBBI TERVEZÉSI FELADATOKHOZ

4.1 A STRATÉGIÁHOZ ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK KÉSZÍTÉSÉHEZ SZÜKSÉGES TÁRSADALMI, GAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ADATOK MEGHATÁROZÁSA

Jelen Településfejlesztési Koncepció Pécsvárad Integrált Településfejlesztési Stratégiájával együtt készül. A tervezés első fázisában elkészült a Megalapozó vizsgálat, amely a 314/2012. (XI.8.). Korm. rendelet által előírt tartalmi követelményeknek megfelelően készült, így valamennyi társadalmi, gazdasági és környezeti adatot tartalmaz, amely a Településfejlesztési Koncepció és az Integrált Településfejlesztési Stratégia, valamint a településrendezési eszközök elkészítéséhez szükséges. A megalapozó munkarész a legfrissebb adatok mellett a tendenciák feltárására, értékelésére is kiterjedt.

4.2 A MEGHATÁROZOTT TERÜLETIGÉNYES ELEMELK ALAPJÁN, JAVASLAT A MŰSZAKI INFRASTRUKTÚRA FŐ ELEMELNEK TÉRBELI RENDJÉRE ÉS A TERÜLET-FELHASZNÁLÁSRA IRÁNYULÓ TELEPÜLÉSSZERKEZETI VÁLTOZTATÁSOKRA

Pécsvárad város településfejlesztési koncepciójának elfogadását követően a településfejlesztési célok megvalósítása, a jövőképbm megfogalmazott elvárások elérése érdekében a műszaki infrastruktúra fejlesztése, valamint a területfelhasználás rendje az alábbiak szerint igényel változást.

A településrendezési eszközöket a 314/2012. (XI.8.) Korm. rendelet szerinti tartalmi és metodikai követelmények szerint kell elkészíteni.

- A szerkezeti tervet a kormányrendelet 4. számú mellékletében rögzített tervlapi tartalommal és szerkezeti terv leírással kell elkészíteni
- A Településszerkezeti tervben meg kell jeleníteni Pécsvárad város műszaki infrastruktúrája fejlesztésének városszerkezeti szintű javaslatait az alábbi szakágak tekintetében:
 - vízgazdálkodás és vízellátás (ivó-, ipari-, tűzoltó-, öntözővíz, termálvíz hasznosítás)
 - szennyvízelvezetés
 - csapadékvíz elvezetés, felszíni vízrendezés
 - energiagazdálkodás és energiaellátás (villamos energia, közvilágítás, gázellátás, távhőellátás és más ellátórendszerek)
 - Elektronikus hírközlés (vezetékes elektronikus hálózat, vezeték nélküli hírközlési építmények).
- A Településszerkezeti tervnek összehangolt fejlesztési javaslatot kell tartalmaznia az említett infrastruktúrák fejlesztésére, valamint a tervezésbe újonnan bevont és beépítésre igénybe venni kívánt területek beépítésére.

A városi szövet hosszú távú továbbfejlesztésének fizikai terveit megfogalmazó említett munkarészek kidolgozásával párhuzamosan a vonatkozó jogszabályoknak megfelelő örökségvédelmi hatástanulmányt kell készíteni, és a városi szövet fizikai átalakításának szabályait az építészeti örökség integrált védelmére irányuló közérdeknek megfelelően, az örökségvédelmi hatástanulmányban foglaltakkal összehangolva kell megalkotni.

4.2.1 A területfelhasználás módosítása

Pécsvárad komplex településrendezési terve 2000-2002 között készült az építési törvényben, az OTÉK-ban rögzített előírások figyelembevételével. Kisebb módosításra, pontosításra csupán 2004-ben, 2005-ben és 2009-ben került sor, melynek eredményeként született a helyi építési szabályzatról szóló 9/2004. (III. 31.) számú, 2/2005. (V. 2.) számú valamint a 2/2010. (III. 05.) számú önkormányzati rendelet. Jelenleg Pécsvárad Város Önkormányzata Képviselő-testületének Pécsvárad Város Helyi Építési Szabályzatról szóló 9/2013. (V. 29.) rendelete hatályos.

Területfelhasználás módosítás a 2013-ban elfogadott településrendezési terv hatályba lépése óta nem merült fel és a közeljövőben sem várható ennek igénye.

A város településrendezési eszközeinek azonban meg kell felelni a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Kormányrendelet tartalmi előírásainak, ezért szükséges a teljes közigazgatási területre elkészíteni a településszerkezeti és a szabályozási tervet annak ellenére, hogy nem tervezett sem a területfelhasználásban, sem a településszerkezet elemeit érintő egyéb változás sem.

Pécsvárad városfejlesztése során a város meglévő szerkezeten belüli növekedése indokolt, el kell kerülni a belterületek terjeszkedését a külső mezőgazdasági, valamint természetközeli területek rovására.

4.2.2 Településszerkezeti elemek felülvizsgálatára vonatkozó javaslatok (felsorolás):

A tervezett projektekhez kapcsolódóan nem szükséges a településszerkezetben településrendezési tervet érintő módosítás.

4.2.3 A településszerkezet szerkezeti javítását szolgáló lehetséges közúti intézkedések, beavatkozások

- parkoló-területek kijelölése, fejlesztése
- kerékpáros hálózat fejlesztése

4.2.4 Környezeti és tájképi konfliktusok kiküszöbölése érdekében tehető intézkedések

- nagy, csarnokjellegű épülettömeget igénylő, és/vagy tömegeket vonzó funkciók közül az ipar, kereskedelem és kereskedelem terén a városszéli területek preferálása
- fásítások (tradicionálisan jelen lévő fajokból)
 - a városközpontban
 - a lakóterületeken
 - a fásított utcák facseréinél, pótlásainál
- táj-és természetvédelmi szempontok fokozott érvényesítése a külterületen

4.2.5 Egyéb települési sajátosságokat és környezeti minőséget óvó, levegőminőséget javító intézkedések

- Csapadékvíz-elvezetés fejlesztése, illetve a kiépített rendszerek folyamatos karbantartásának biztosítása
- Gázfűtésű társasházak átállásának ösztönzése (egyedi, szabályozható innovatív mérési lehetőség alkalmazó rendszer biztosításával)

4.3 AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉKEK ÉS A VÉDETTSÉG BEMUTATÁSA, JAVASLATOK AZ ÖRÖKSÉG VÉDELMEÉRE ÉS AZ ÖRÖKSÉGI ÉRTÉK ALAPÚ, FENNTARTHATÓ FEJLESZTÉSÉRE

Pécsvárad Város Önkormányzat Képviselő-testülete 9/2013. (V. 29.) önkormányzati rendelete Pécsvárad Város Helyi Építési Szabályzatáról (a továbbiakban: HÉSZ) IV. fejezete: Kulturális Örökségvédelemre vonatkozó helyi rendelkezések előírásait tartalmazza: a műemlékek védelmére, a helyi védelemre, a természeti értékek és a természeti területek védelmére, valamint az egyedi tájértékek, régészeti lelőhelyek védelmére vonatkozóan.

A műemléki védelem alatt álló épületek felsorolását a HÉSZ 2. számú melléklete tartalmazza, az Egyedi tájértékek felsorolását a HÉSZ 3. számú melléklete, az Ismert régészeti lelőhelyek felsorolását a HÉSZ 4. számú melléklete tartalmazza.

A helyi építészeti értékek védelméről szól Pécsvárad Város Önkormányzata Képviselő-testületének 8/2008. (VII. 15.) rendelete. A rendelet hatálya Pécsvárad város közigazgatási területén lévő és védetté nyilvánított helyi értékekre terjed ki.

A helyi építészeti értékvédelem elemeit a 8/2008. (VII. 15.) rendelet melléklete tartalmazza az alábbiak szerint:

- a) Helyi egyedi védelem épületei
- b) Városszerkezeti integrált Területi védelem elemei

Javaslatok az örökség védelmére

Örökségvédelmi hatástanulmányt a településrendezési eszközök módosításakor, új készítésekor jogszabályi kötelezettség alapján kötelező elkészíttetni. A település építészeti örökségének számbavétele megtörtént.

Az örökségvédelmi hatástanulmány elkészültét követően a vonatkozó helyi rendeletek módosítása javasolt.